

WORD

#28

SEPTEMBER 2011

AV UNGA, FÖR UNGA I UPPSALA

Ståuppare

**Robin
Güler**

Tveklöst

**Tove
Styrke**

Mode

**Stil på
Rosendal**

Jo, det är dags nu!

**Student-
skivor**

Farah Qatanani, Carl Fagerström och Josefin Arestav ger

Inspiration för dig

Fokus

Katedralskolan

- ✓ Den typiska eleven
- ✓ Maten
- ✓ Fakta
- ✓ Personligheterna
- ✓ Traditionerna
- ✓ Katteandan

Lär dig studieteknik

Demo: Abrunn

Bo på elevhem

Filmrecensioner

Politisk debatt

Vintagebutiker

Hej då, Harry Potter

VILL DU SKRIVA OM
MILJÖ
MODE
POLITIK
MAT
FILM
UPPSALA
SEX
 ELLER KANSKE
FOTA?
HÖR AV DIG
VETJA!

**VAR
 MED!**

Word
 görs av
 gymnasie-
 elever i Uppsala.
 Vill du vara med?

► mejla red@word-uppsala.se
 ► sms:a 070-645 31 41

facebook.com/tidningenword

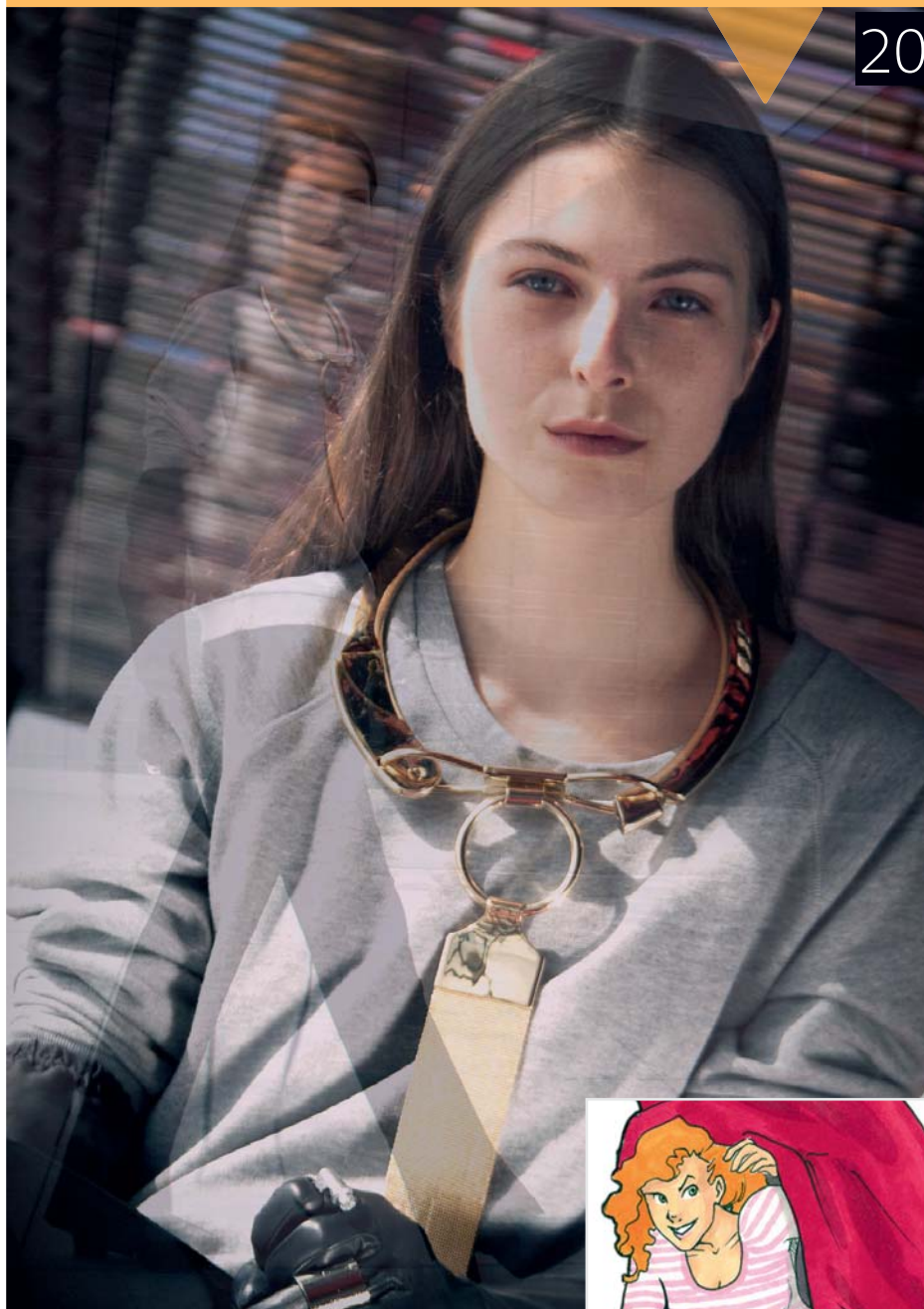
WORD #28

Tema: Inspiration

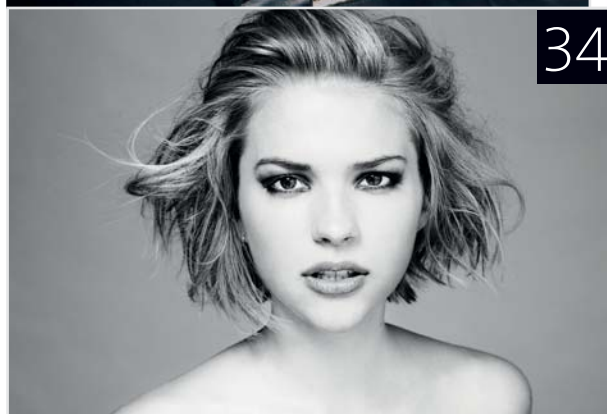
OMSLAGSFOTO

Jenni Jalonen

JOSEFIN ARETAV hoppade av gymnasiet och satsade på en karriär inom mode. Möt henne och två andra unga inspiratörer.

20

34

8

INNEHÅLL
#28

- 5 **Ungdom**
Robin Güler står upp.
- 8 **Test**
Vilken inspiratör är du?
- 10 **Mode**
Stil@rosendal.
- 12 **Mode**
Vintage för alla.
- 14 **Frågor & svar**
Våra experter svarar.
- 16 **Kultur**
Film- och spelrecensioner.
- 19 **Kultur**
Demo: Abrunn.
- 20 **Intervju**
Tre inspiratörer.
- 24 **Skola: Fokus Katte**
Äldst, förnämast och roligast?
- 26 **Skola: Studieteknik**
Bli kung på redovisningar.
- 28 **Skola: Bo på elevhem**
Så funkar det.
- 30 **Skola: Studentskiva**
Hög tid att börja planera!
- 32 **Politik**
Debatt.
- 33 **Politik**
Ung i Uppsala.
- 34 **Kändis**
Tove Styrke.
- 35 **QR-koder**
Alla länkar som finns i tidningen, direkt i din smartphone.

Det blir bara bättre!

NÄR BLEV IDEALISM så tabu? I våras diskuterade vi i klassen hur den globala framtiden skulle se ut. Svaren talade för död, svält och fattigdom, med argument som överpopulation, resursbrist och miljökatastrofer.

Jag kan förstå var dessa argument kommer ifrån och att de omöjligt går att ignorera, fast jag tycker spekulationerna om en så dystopisk framtid är rätt impulsiva.

Tänk dig att du en dag inte kan vältra dig i lika mycket skräpmat som du gör i dag för att jorden lider av resursbrist. Inte roligt. Men du kommer att vara tvungen att följa regeln om anpassning och överlevnad. Vare sig du vill eller inte kommer du en dag att tvingas att acceptera dina förhållanden. En dag så kommer en hel värld att inse att vi måste justera oss för hållbar utveckling.

PÅ BARA DRYGT 50 år har fattigdomen i världen sjunkit till cirka hälften. Sverige var under 1800-talet fattigare än vad de flesta afrikanska länder är i dag. Så utan tvekan går den ekonomiska utvecklingen framåt.

Men då står vi framför problemet med ett ökande globalt välstånd – för egentligen måste hela världen leva som i Ghana för att världens resurser ska räcka till.

Medelklassen kommer helt enkelt bli tvingad att sänka sin standard och förr eller senare måste vi försöka utvinna jordens resurser på ett mer hållbart sätt. Företag som skövlar regnskog kommer att tvingas plantera skog på grund av om det inte finns någon skog kvar att sälja, så finns det heller inget företag som kan sälja skog.

ETT STÖRRE UTBUDD av miljövänliga alternativ, en mer positiv framtidssikt inom hållbar utveckling och globaliseringens möjligheter till en mer jämnt fördelad ekonomi visar att människor börjar anpassa sig bättre till omvärlden.

Detta idealistiska koncept om en jämlikare värld kommer att ta hundratals år att genomföra, för att göra en rätt optimistisk gissning, men innan du hoppar till förhastade slutsatser om domedagsteorier och what not, tänk dig i stället en värld där vi alla lever under samma villkor och fördelar jordens resurser på ett jämlikare sätt. För det kan hända! •

4

Inte-missa-
händelser
i höst

Tove Styrke

Konserthuset, 10 sep. Läs intervjun med henne på näst sista sidan.

Intressemessan

V-Dala, 14 sep. Föreningar av och för unga visar upp sin verksamhet – kanske finns något för dig? Läs mer på www.motesplatsen.net.

Hållplats 018

"Unga Uppsala tur och retur." Sexton sommarjobbande unga har gjort den här föreställningen som handlar om hur det är att växa upp i Uppsala. Skådespel, musik och dans. Kulturmaten 10 sep, Reginateatern, kl 15 och 18. Dessutom skolföreställningar.

Veronica Maggio

Katalin, 8 och 9 sep, och Musikens hus 2 nov. Henne intervjuade vi minsann redan i Word #6. Läs intervjun på word-uppsala.se.

Eric
Cedervall

om en bättre värld.

Tänk dig att du en dag inte kan vältra dig i lika mycket skräpmat som du gör i dag.

KONTAKT

red@word-uppsala.se
Barnombudsmannen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99
sms: 070-645 31 41
www.word-uppsala.se

 open.spotify.com/
user/tidningenword

 facebook.com/
tidningenword

 word-uppsala.se

ANSVARIG UTGIVARE

Ida B Lindman
ida.lindman@dinbarnombudsman.nu
CHEFREDAKTÖR, LAYOUT, ANNONSER
Mårten Markne
red@word-uppsala.se

INFORMATION FÖR ANNONSÖRER

word-uppsala.se/annons

TRYCK

Elanders

ISSN

1654-0808

WORD GÖRS AV unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar i Uppsala: ett brett medium som ger en känsla för sammanhang och sammanhållning. Word vill förstärka ungas känsla av och insikt i att vara medborgare i Uppsala, och därmed stärka deras möjlighet till inflytande och delaktighet i samhällslivet. Word är också en kanal mellan unga och beslutsfattare i kommunen i och med att Word innehåller samhällsinformation på ungas egna villkor och bjuder in till dialog.

Word har funnits sedan 2006 och läses av hälften av gymnasieungdomarna i Uppsala (läsarundersökning 2011). Läsarna är både killar (42 %) och tjejer (58 %). Word finns på alla gymnasieskolor i Uppsala och kan också läsas på folkbibliotek, fritidsgårdar m fl ställen. Word ges ut av Barnombudsmannen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden för barn och unga samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun.

HEJ REDAKTIONEN:

Vad inspireras du av?

HANNES KOORT
skribent, ill
Vakna män-
niskor med
öppna ögon.

NADIA CHACHE
skribent
Klassiska
filmer.

NORA SEGERDAHL
illustratör
Allt från väder
till musik.

POLAT AKGÜL
skribent
Mona Sahlin.

SIMON DUNDER
illustratör
Allt.

SABINA EL-BEB
skribent
Naturen, citat
och böcker.

ADAM HULTÉN
skribent
Mig själv :)

MÅRTEN MARKNE
chefredaktör
Stress, glass,
falsksång.

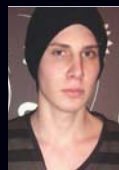
AGNES NYLANDER
skribent
Nils Ferlin och
Monica Törnell.

VICTORIA JANSSON
skribent
Allt möjligt!

ELINA NILSSON
Människor
som gör annor-
lunda saker!

ERIK CEDERVALL
skribent
Den bengaliska
tigerhonan!

HANNAH AX
skribent
Nattdrömmar,
fina hus, resor.

JENNI JALONEN
fotograf
Klassisk musik!

TANIA MUKHTAR
skribent
"Think outside
the box"

SOFIA JANSON
skribent
Allt som fångar
min uppmärk-
samhet.

SONJA WINKERT
skribent
Livet.

AXEL FORSBERG
fotograf
Kloka
människor.

ELINA MUELLER
fotograf
Det mesta runt
omkring mig.

Veckans Wordare

Ellen Pan

skribent

Inspireras av människor som sticker ut. Tycker om att resa världen över, rota i vintagebutiker och träffa intressanta människor. Fördriver tiden med att sjunga och spela gitarr. Drömmer om att bli världens bästa journalist, lära mig franska och lämna lilla Uppsala.

DESSUTOM MEDVERKAR I #28

Ellen Isaksson, Felix Lidéri,
Emelie Wahlmark, Malin
Sandred, Veronica Teljing.

The soundtrack of #28

Det här lyssnade vi på medan vi gjorde tidningen

Above the law Bad Meets Evil

Sound and vision David Bowie

Magiskt, men tragiskt Håkan Hellström

Roll away the stone Mott the Hoople
Piazza, New York catcher Belle and Sebastian

Severed head stoning Carcass

Lines in wax Flux Pavilion

Starfield The New Division

Iron Woodkid

Sail Awolnation

I should have known Foo Fighters

Mykonos Fleet Foxes

VCR The xx

Want U Lo-Fi-Fnk

Speed city Mattias Bärjed

The times they are a-changin' Bob Dylan

Chaos Tove Styrke

Age of wonder The American Dollar

Lonely alcoholic Mika

Goodbye my lover James Blunt

Numb Linkin Park

If I never knew you Shanice

Starlight Muse

Roman's revenge Nicki Minaj & Eminem

LYSSNA

open.spotify.com/
user/tidningenword

Robin, en kul kille

ROBIN GÜLER:

Det blir så pinsamt tyst att folk börjar skratta åt det, så det kan gå bra ändå!

Hur kom du in i stand up-branschen?

– Jag har alltid fått folk att skratta. Idén om stand up slog mig och jag blev tipsad om Bungy Comedy, som är öppen för komiker som aldrig har testat på standup förut. Jag kom till finalen men vann inte, såg det som en vinst att bara vara där och lärde mig dessutom mycket då jag fick kritik och tips på hur jag kunde utveckla mitt material.

Vad skulle du säga att du har för humor?

– Har nog inte någon speciell, utan försöker variera mig så det blir något nytt varje gång. Försöker även skämta om det som är aktuellt så att publiken kan relatera till uppträdandet.

Har komedin alltid funnits i ditt liv?

– Ja, jag har alltid tyckt om komedifilmer och kollar även på andra ståuppare. En av mina favoriter är Pablo Fransisco, han har en skön energi på scen och är väldigt kvick med sina smarta skämt. Hans stil är väldigt inspirerande.

Hur är du på scen?

– Väldigt nervös, haha, men jag jobbar på det. Om ingen skrattar åt skämten blir jag mer nervös och det blir oftast så pinsamt tyst att folk börjar skratta åt det, så det kan gå bra ändå!

Text: Tania Mukhtar
Foto: Elina Meuller

ROBIN GÜLER

Bor: Uppsala

Ålder: 18

Gör: Är stå upp-komiker på fritiden. Har uppträtt på Bungy Comedy i Stockholm och O'Learys i Uppsala. Går på Rosendal.

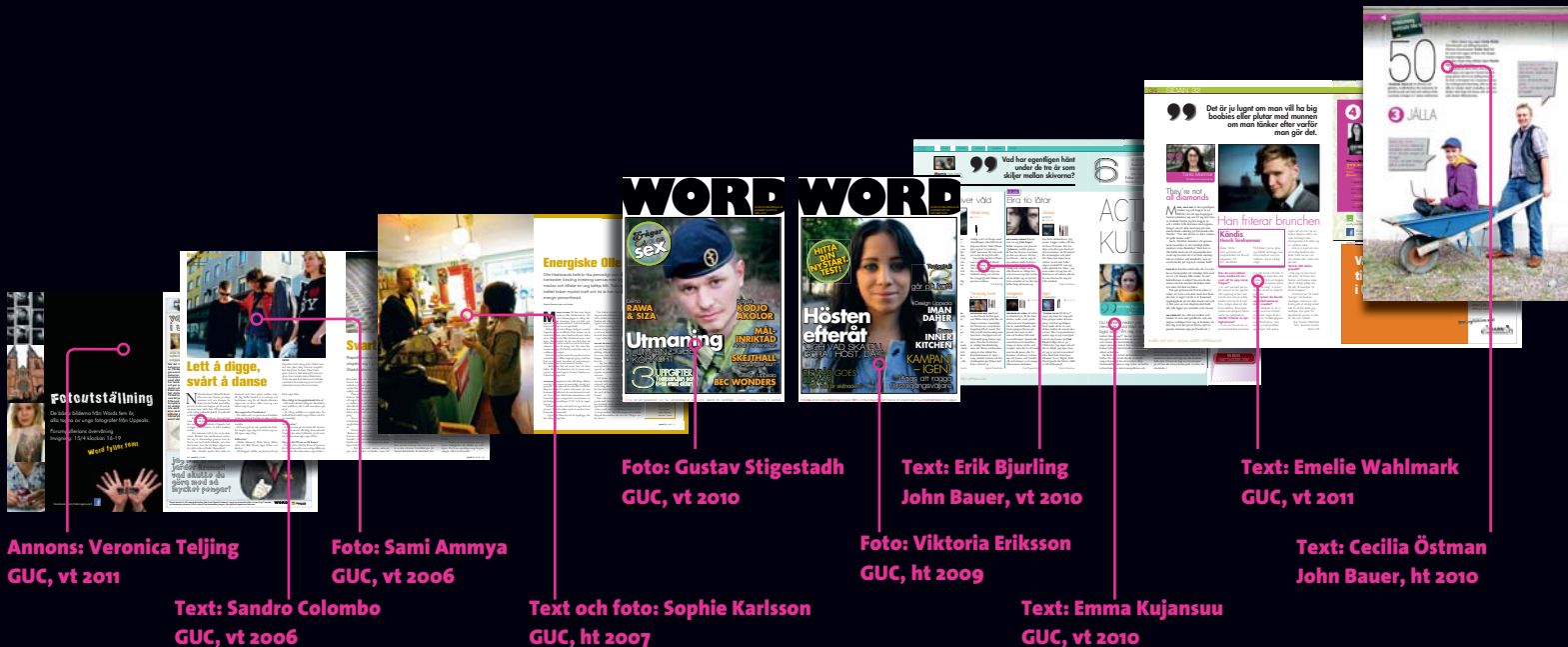

Dags för praktik?

Som praktikant på Word får du stor möjlighet att vara med och forma tidningen. Du får vara **delaktig** i produktionen från början till slut. Du får mycket **handledning**, men får också ta **stort ansvar** för ditt eget arbete.

Hör av dig i god tid så får du större chans att få ett genomtänkt svar och en bra start på APU-tiden.

Ansök på word-uppsala.se/apu

WORD

Ansök på word-uppsala.se/apu

Foto: Angelina Ljungberg
John Bauer, ht 2010

Text: Polat Akgül
GUC, ht 2010

Foto: Viktoria Eriksson
GUC, vt 2011

Text: Sara Pihl
Thoren, vt 2011

Foto: Felix Lidéri
GUC, vt 2010

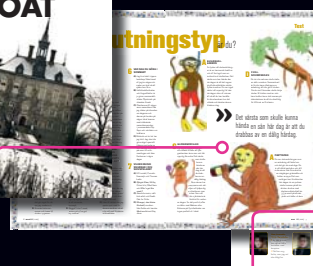

Text: Elin Kumlin
GUC, vt 2010

Foto: Henric Nyman
GUC, vt 2009

Text och bild: Josefin Sivertsson
GUC, vt 2007

Text: Johanna Malinen
Thoren, ht 2010

Foto: Tove Wendelin
GUC, ht 2010

Bild: Hannes Koort
GUC, ht 2010

Ännu finns platser kvar.
Lärare: anmäl din klass nu!

Ung energi!

Intressemässan
För unga på gymnasiet
V-Dala
kvällsarr på Grand
14 september 2011

1500 unga besökare.
20 unga utställare.
Alla partipolitiska ungdomsförbund.
20 verksamheter för unga

www.motesplatsen.net/intresse
info@motesplatsen.net • 018-69 44 99

motesplatsen.net

/Volontärbyrån/

Kvällsarr
GRAND

TEST
WORDS TEST #28

Vilken in är du?

Är du en sådan som inspirerar genom att bara vara, eller eldar du på andra genom att själv alltid vara bäst? Gör vårt test så får du se. Och var lugn – i det här testet finns bara vinnare.

Text **Hannes Koort**

Illustration **Malin Sandred**

Du får chansen att byta plats med någon av dessa personer, vem väljer du?

- 1 Carl Bildt.
- 2 Fernando Torres.
- 3 Lady Gaga.
- 4 Ingen, jag förblir mig själv!

Vilken färg förknippar du dig själv med?

- 1 Vit.
- 2 Röd.
- 3 Rosa.
- 4 Blå.

Du och en grupp personer hamnar på en öde ö, vilken roll tar du?

- 1 Drabbas inte av panik utan planerar hur framtiden ska se ut på ön. Låter de mer agerande jobba.
- 2 Tar ledarrollen och motiverar gruppen att fortsätta framåt.
- 3 Du kommer på smått lustiga idéer för att överleva och ta sig ifrån ön. Gruppen har ibland svårt att förstå hur idéerna ska hjälpa.
- 4 Ser till att alla mår bra och agerar om orättvisa uppstår i gruppen.

Ett problem uppstår, vad gör du?

- 1 Tänker stillsamt ut en lösning för dig själv och löser problemet utan stora svårigheter.
- 2 Går rakt på sak och angriper problemet, men resultatet blir inte alltid som du vill.
- 3 Första bästa tanken leder dig till en lösning, även om sättet du gör det på är lite udda.
- 4 Tänker ut en plan, men problemet måste lösas utan att omgivning- en berörs.

Vad är viktigast för dig?

- 1 Kunskap.
- 2 Prestige.
- 3 Uppskattning.
- 4 Välmående.

Du vinner två miljoner på Lotto. Vad gör du med pengarna?

- 1 Sparar pengarna till framtida studier och kostnader.
- 2 Köper direkt den sak du så länge drömt om att äga.
- 3 Impulsköp för hela slanten!
- 4 Använder sparsamt, men delar med dig av pengarna till nära och kära.

Inspiratör

1 Skolans hjälte

Du inspirerar dina klasskamrater och lärare att utvecklas med ditt engagemang och arbete i skolan. En läxa glöms aldrig och dina prov resulterar alltid i betyg med minst två bokstäver. Det är först och främst din egna situation som prioriteras och du har inte alltid tid att hjälpa andra.

2 Tävlarsjäl

Din brinnande låga låter dig aldrig ge upp eller tappa fokus för ett ögonblick. Omgivningen uppmuntras att prestera lika bra som du. Att förlora en kamp kan ta hårt på dig men du försöker dölja att du är en dålig förlorare. Du blir själv inspirerad av de stora ikonerna som ständigt visar sin talang.

4 Vardagshjälten

Dina handlingar kanske inte alltid påverkar omgivningen direkt, men de ser dig som en omtänksam och snäll själ, och i ditt sällskap tar alla fram sina bästa sidor. Ditt liv rullar på och du bryr dig om hur de runtomkring dig mår. Är något på tok finns du där för att stödja. Du mår bra när andra mår bra.

3 Den kreativa inspiratören

Ständigt nyskapande och motiverad att ta sig an den minsta lilla idégnista. Resultaten och sättet att gå till väga inspirerar din omgivning till att själva uttrycka sig och visa kreativitet. Sättet du går till väga på och hur du visar upp det kanske är lite udda, men du vet alltid vad du håller på med. Du inspireras av personer som vågar stå ut och visa sin egen stil.

Du vet väl att alla Words test kan göras på Facebook?

 facebook.com/tidningenword

Billigare 30-dagarskort för ungdomar.

Nu får du som är upp till 19 år 30% rabatt på våra 30-dagars periodkort. Korten gäller för obegränsat antal resor dygnet runt under 30 dagar och finns i flera varianter anpassade efter var och hur långt du reser. Läs mer på ul.se.

ul.se 0771-14 14 14

Pigg av färger, trött av hoodie

JAG KLÄR PÅ mig det första jag gör på morgonen. Jag öppnar garderoben, tittar igenom kläderna och tar det jag har lust att ha på mig.

Därför spelar mitt humör på morgonen en stor roll när det kommer till mina kläder.

Om jag sovit dåligt och därför är trött och hängig på morgonen tar jag på mig ett par jeans och en skön hoodtröja, något som jag kan krypa ihop i. Något som jag känner att jag inte behöver bry mig om hur det sitter.

Om jag däremot har sovit bra och är på ett bra humör när jag vaknar kan det ta lång tid att välja kläder.

Då kan jag stå och överväga vad jag ska ha på mig hur länge som helst och det slutar med något färgglatt och upplyftande.

MEN SEDAN, UNDER dagen, vet jag att mina kläder smittar av sig på mitt humör.

Så om jag valt hoodtröjan på morgonen fortsätter jag att vara på ett trött humör resten av dagen, även efter det att jag vaknat.

Medan när jag valt en färgexplosion på morgonen är jag på glatt och barnligt humör resten av dagen.

Egentligen kanske jag därför borde sätta på mig något upp-lyftande de dagar jag känner mig trött på morgonen, men så blir det aldrig. •

Sofia Janson

om kläder och humör

Stil @rosendal

Tre stiliga Rosendalare visar vägen till hösten.

Text och foto Hannah Ax

Amanda Sankareh

Jo11

Har på sig: tröja från H&M, byxor från Indiska, väska från Marocko, skor köpta i Stockholm och örhänget som hon har gjort själv.

Vad inspireras du av?

Folk jag ser runt omkring.

Vad vill du ha på dig i höst?

Jag tycker om ganska raka enkla plagg, lite 50-tal. Annars sköna köftor.

Erik Eckersten

Nv09d

Har på sig: tröja från pappas garderob, shorts från Week-day, skor från Nike ("väldigt fjäderlätt!")

Vad inspireras du av?

Filmer av hemlig genre. Jag försöker klä mig praktiskt, för att inte begränsas av mina egna kläder.

Vad vill du ha på dig i höst?

Ja, shorts kan jag ju inte ha! Men ett par bättre skor vore bra.

Stiligast
i dag!

Mohammed Abdul Hamid

Na 11b

Har på sig: skor hittade hemma, t-shirt och väska från Weekday, tjocktröja från H&M, solglasögon från Paris, shorts som han har gjort själv.

Vad inspireras du av?

Förbättring, att jag vill få mig själv att se bra ut. Jag gör om mycket av mina gamla kläder till nya.

Vad vill du ha på dig i höst?

Både mycket färg, och mer nertonat. Mörkt och stilrent med lysande accentfärger.

Både mycket färg, och mer nertonat. Mörkt och stilrent med lysande accentfärger.

2nd hand på 3 sätt

STORT OCH SMÅTT

- ▶ Blandad second hand och vintage.
- ▶ Svartbäcksgatan 62C, Vaksala torg på sommaren.
- ▶ Intervjuad: Yvonne Tillman, ägare.

Hur började det hela?

– Jag hade samlat på mig massor av second handkläder under flera år så det räckte till en hel butik innan jag fick tag på den här lokalen.

Vad går pengarna till?

– Jag ger pengar till en liten organisation som investerar i skolor i Liberia i stället för att ge till olika stora organisationer, så man vet att det gör någon skillnad. Liberia är också ett land med en stark kvinnlig president som kämpar för att bygga upp landet.

Varifrån får du dina kläder?

– Jag har fått av grannar, vänner och andra som känner till verksamheten och kommer förbi med kläder, och jag har köpt saker från olika ställen, till exempel på barnens julmarknad i Oxford, på resor och på marknader.

Vad är mest inspirerande i jobbet?

– Man vet aldrig vad folk kommer hit och letar efter, det kan verkligen vara vad som helst. Det är kul också när någon kommer hit och hittar något som verkligen passar.

Vad är det viktigaste med konceptet?

– Second hand är bra för miljön!

VOX PUBLICUM

- ▶ Second hand och klädbyttardagar.
- ▶ Svartbäcksgatan 28.
- ▶ Intervjuad: Yael Selighson, projektledare.

Vad erbjuder ni för second hand på Vox?

– På våra klädbyttardagar kan man komma med kläder och byta in mot en check som man kan handla för här.

Hur går det att få tag på kläder?

– Vi får in otroligt mycket! Det är sjukt mycket fint som folk ger ifrån sig. Det är liksom inte urtvättade t-shirtar som folk inte vill ha längre, ibland är det snarare riktigt fina plagg som folk tycker att "den här är jag klar med".

I Uppsala finns vintage och secondhand för alla smaker. Den exklusiva hittar sin elegant 50-talsinredda butik och för den som vill fynda finns generösa klädbyttardagar och traditionell källarloppis. Vi har kollat vad som driver eldsjälarna bakom Uppsalas mest inspirerande ställen.

Text Agnes Nycander

Foto Ellen Pan

Foto: Amelie Marklund

Vilket plagg skulle du helst vilja få in?

– Svår fråga! Nu skulle jag nog bli gladast för en riktigt fin byxdress från 60-talet. Nya kan ju vara snygga, men en "riktig" från 60-talet vore kul, the real shit!

Vad är roligast?

– Se allas glada miner när folk hittar nya, jättefina plagg utan att betala speciellt mycket. Det är inte några sura miner precis ... utom när någon snor någons plagg förstås!

DREAMERS VINTAGE

- ▶ Butik med finare vintageplagg.
- ▶ Vretgränd 6.
- ▶ Intervjuad: Eva Myrberg, ägare.

Varav namnet på butiken?

– Det har många betydelser! Jag har tänkt på att man ska kunna komma hit och hitta sin drömkänning, och det har varit en dröm för mig att starta något som det här. Jag vill också att det ska vara en spångbräda för andra till att kunna göra någonting de drömmer om, folk kan göra praktik här och jag hjälper till med examensarbeten och till exempel modevisningen på Katte, ibland har jag lånat ut till föreställningar här i Uppsala.

Hur får du tag på dina kläder?

– Damerna kommer in med sina kläder, och de berättar om sina öden med kläderna. Jag tar ingenting gratis utan betalar för allt. Men det är inte helt lätt att skiljas från sina kläder, de har sina liv i kläderna, det är ju förknippat med minnen. Allting jag köper är vintage, plaggen är 30 år eller äldre.

Vad är det bästa med second hand?

– Ibland kommer någon in och en klänning passar perfekt, trots att den tillhört någon annan och ofta är skräddarsydd till den. Jag hade en jättefin 40-talsklänning som alla som kom in tyckte var fantastisk, men den passade ingen, då är det häftigt när det kommer in en som den passar perfekt till!

Vad är det roligaste med jobbet?

– Skylda! Jag tycker om att använda min kreativa sida.

Vad ger inspiration till jobbet?

– Jag håller alltid koll på modet, jag är väldigt up-to-date, men alla dagens modeskapare går och tittar i vintagebutikerna och kopierar, det har kommit folk som håller på med design hit och tittat ibland.

**Adam
Hultén**

sex och relationer

**Sofia
Janson**

sociala problem

**Karin
Bishop Bondestam**

läkare på Ungdomshälsan

Ställ en fråga!

- ▶ mejla fraga@word-upsala.se
- ▶ sms:a 070-645 31 41

Frågor & svar

Jag är 16 år och har för inte så länge sen blivit tillsammans med den första riktiga partner. Nu är det så att jag är så sjukt rädd att förlora henne och jag försöker därför göra allt hon ber och ständigt vara henne till mötes, hennes ord blir min lag och jag känner att jag håller på att bli någon jag inte riktigt är, hjälp! Vad ska jag göra?

Ojoj, här måste du nog stanna upp lite. Det låter ju som att du verkligen tycker om den här tjejen men du måste nog ändå tänka lite på dig själv.

Tänk över vad du egentligen känner, det låter nästan mest som att det du är rädd för är att bli ensam, försök att fokusera på det du faktiskt känner för din partner. Det viktigaste av allt, och som du säger själv, är ju att *du* förändrar dig så mycket. Jag tror att du skulle behöva prata med din partner och sedan vill jag att du tänker för dig själv att det var faktiskt den du var *innan* du träffade henne som hon blev kär i, inte den du förvandlas till genom att fortsätta som du gör nu.

Mina kompisar pratar om fontänorgasmer och jag vet inte ens vad det är eller hur man får det, vad är det egentligen?

Fontänorgasm är en kvinnlig utlösning och alltså något man får när man får orgasm och utlösning samtidigt, ungefär som killar ofta har, dock är det ovanligare hos kvinnor. Att det kallas fontänorgasm beror på att en del kvinnor kan producera relativt

mycket vätska vid en utlösning. Om man kan, hur mycket och på vilket sätt man kan få fontänorgasm är mycket individuellt. Vissa blir bara lite mer våta medan det för andra kan bli mer som att det sprutar.

Det är oklart om alla kvinnor kan få fontänorgasm, men av de som kan så ses ofta stimulans av G-punkten som det mest effektiva sättet att uppnå det.

När det kommer till sex är det mycket som handlar om olika grejer man ser och hör. Tyvärr är det mycket som kommer direkt från porrindustrin. Jag tror att många känner sig pressade eller påverkade av vad de ser i porrfilm. Tänk på att det är skådespel och ofta med alla sorters extremt inblandade. När det kommer till ditt eget sexliv så tänk på: Make love, not porn.

Mina kompisar pratar om fontänorgasmer och jag vet inte ens vad det är.

Jag har en kompis som knappt äter någon lunch i skolan. Hon är läskigt smal och jag är ganska övertygad om att hon har anorexia. Vad ska jag göra?

Något jag tycker att du inte ska göra, är att säga åt henne att hon äter för lite. Det kan du göra en eller två gånger, men om du säger det för ofta blir det bara irriterande och kan det ha motsatt effekt. Försök i stället få henne att inse själv att hon har

Hur mycket tycker du att man ska förändra sig för sin partners skull?

Elin Silén

För att ett förhållande ska fungera så måste man kompromissa. Är man inte redo att göra det så är man nog inte redo för ett förhållande.

Johanna Bernzelius

Jag tycker man ska vara villig att förändra sig för att få ett förhållande att fungera men utan att förlora sig själv.

Alan Saritas

Inget alls.

Text och foto: Adam Hultén

Ni är helt perfekta

NI TITTAR ER i spegeln, söker fel, bara fel. Jag önskar att ni kunde se, verkliga SE. Och lära er att ignorera rösterna som skriker "DU ÄR FEL". Ni är inte fel. Inte någonstans. Ni är alldeles perfekta, som en sommarbris eller smaken av sömn när man inte har sovit på alldeles för länge.

Ni behöver inte ändra på någonting, ni behöver inte svälta er tills ni kippar efter andan, ni behöver inte spy upp middagen. Ni behöver bara lära er att ni är vackra.

Jag led själv av bulimi för ett år sedan. Den hade tagit tag i mig lika starkt som en dementor tar tag i din lycka. Det var mitt liv, och jag märkte inte att jag föll ned mer och mer i det bottenlösa hålet. Åt spydde åt spydde GRÄT.

Jag var fullkomligt besatt av att inte vänta för länge efter att jag hade ätit något, så att kroppen inte skulle ta upp näringen och det var för sent. För sent för vadå?

ETT TAG TUGGADE jag maten och spottade ut i en påse. Stoppade fingrarna i halsen om jag hade råkat svälja någonting.

Jag förstår inte alls hur jag tänkte under den perioden. Jag gick hand i hand med ångesten, och samtidigt som jag älskade känslan av en tom mage så hatade jag den. Jag hatade mig själv, förstod verkligen inte hur folk kunde tycka om mig. Bulimin förstörde mig, men till slut lät den mig bli frisk och börja om.

Jag lärde mig att trots att jag inte är smal som en pinne så är jag vacker precis som jag är. Och nu kan jag fokusera på andra saker, i stället för att enbart oro mig över siffror på vågen och om mina fingrar luktar spy eller inte. Nu kan jag fokusera på att leva.

Låt aldrig det här hända er, det är en mardröm rakt igenom. Skriv i stället en lista med sådant ni gillar med er själva. Och se hur den expanderar för varje gång ni ser er i spegeln.

Kram.

Nora Segerdahl

om ätstörningar

PORRPÅVERKAD?

Påverkas du av porr? Svara på några snabba ja/nej-påståenden så får du veta!

Foto: Akirop/Creative Commons

Tusen år gammal indisk tempelporr ... men betedde sig indierna i allmänhet sig så här i sängkammaren?

Sånt man ser i porr är vanligt i verkligheten, till exempel 25-centimeterspittar, analsex och sex med fler än två personer inblandade.

För killar!

Minst tre ställningar krävs för att man ska kunna säga att man haft "bra sex."

Det bästa sättet att få till analsex är att "bara trycka in den."

En riktig orgasm låter väldigt mycket. Annars räknas den inte.

För tjejer!

En bra älskarinna ställer upp på allt.

Du har för små bröst, eller i alla fall fel form på dem.

En riktig orgasm låter alltid väldigt mycket. Annars räknas den inte.

0-1 "Ja"

Grattis, du kör ditt eget sexrejs och struntar i porriga idéer. Eller så har du ljugit för att du vet vad som är "rätt svar."

2-3 "Ja"

Du är lite så där mitemellan. Ett tips för att du ska få ett framtida bra sexliv: rätt svar på alla frågorna är "nej."

4 "Ja"

Skärpning. Porr är lika lite verklighet som Harry Potter-filmer: folk får betalt för att göra konstiga grejer framför kameran.

Fakta: Så här påverkar porr

Procent av killar/tjejer i trean på gymnasiet: 55/18 "jag får lust att prova", 29/15 "har lärt mig saker", 31/16 "har provat det jag sett", 29/42 "påverkas inte alls." De som kollar på porr har oftare analsex och oralsex än andra, är nöjdare med sin kropp och är mer positiva till prostitution. Källa: SOU 2004:71 (2004), och Medierådets rapport Koll på porr (2006).

problem. Prata med henne om ätstörningar och stereotyper, utan att på något sätt nämna att du tror att hon har anorexia. Då kan hon själv få tänka efter. Det kan också hända att hon är naturligt smal och bara inte tycker om skolmaten, så för att bli säker på att hon verkligen har anorexia kan ni gå och äta middag tillsammans, så kan du se om hon äter lika lite då.

Jag var på en fest och en av tjejerna blev lite väl full. Vi började skoja lite med henne, men sen tog en av mina kompisar henne till ett av sovrummen och våldtog henne. Jag mår jättedåligt över att jag inte gjorde något.

Det viktigaste för dig är att få prata med någon. Kom ihåg att det inte är du som har begått ett brott. Det är svårt att ingripa i en sådan situation. Prata med någon vuxen – någon du känner, till exempel en lärare, eller om det inte känns okej så kan du gå till kuratorn på din skola, ungdomsmottagningen eller Barnahus. Där kan du få stöd

att anmäla. På hemsidan killfragor.se kan du chatta anonymt och få stöd.

Jag vill skjuta på mensen. Hur gör jag?

Ibland kan det vara bra att kunna förskjuta mensen tillfälligt. Om man har p-piller kan man vanligen styra mensen. Man kan också använda receptbelagda tabletter. Med dem ska man börja senast tre dagar innan man väntar sin mens och hålla på tills man vill ha mens. Det brukar gå bra att skjuta mensen framåt 1-2 veckor. Håller man på längre eller har börjat med tabletterna för sent brukar det inte fungera. Tabletterna har inga farliga biverkningar men fungerar inte ihop med en del andra mediciner och man måste få dem utskrivna av en läkare på till exempel ungdomsmottagning eller vårdcentral. Var ute i tid, för väntar du mens om en dag eller två är det för sent att göra något åt det! Somliga blir påverkade till humöret, lite svullna eller godisugna före mens och så kan man också reagera på mensförskjutningstabletterna.

Hej då, Harry!

HARRY POTTER. VILKA associationer och minnen får du när du hör detta namn? Jag minns att mina föräldrar läste de första böckerna för mig när jag var mindre, innan jag kunde läsa själv.

Jag kommer ihåg den längtansfulla vädret: först på böckerna, sedan på filmerna som har följt mig under hela min uppväxt, och jag minns också hur jag hoppades på det där brevet som aldrig kom när jag fyllde elva år.

På något sätt markerar slutet på Harry Potter också ett slut på barndomen, nu när jag själv är arton och Harry Potter har beseglat sitt öde. Det var både med nöje och sorgsenhet som jag såg *Harry Potter and the deathly hallows 2*, för nu kommer man aldrig mer kunna längta efter en ny Harry Potter.

SISTA BOKEN VAR redan ett avslut som man längtade till och samtidigt fruktade, för efteråt var det ju slut. Som tur var fanns ju filmerna kvar som man kunde längta till, även om det inte var riktigt samma sak för mig. Men nu är det alltså slut.

Den största serie som någonsin har existerat och som har begejstrat människor i alla åldrar och över hela världen är slut, och det är inte utan vemod man inser det.

Speciellt i vår generation har nästan alla något slags relation till böckerna, oavsett om man tycker om dem eller inte, oavsett om man bara ha sett filmerna eller också har läst böckerna så slutar en magisk och underbar värld med den sista filmen.

Men det har varit en fantastisk resa.

Sonja Winkert

om Harry Potter

film JANE EYRE Saknar den rätta romantiska glöden

6/10

EN MYSTISK KÄRLEKSBERÄTTELSE med oväntade vändningar i ett fodral av dysterhet och spänning, så kan man beskriva filmatiseringen av *Jane Eyre*, en bok skriven av Charlotte Brontë.

Huvudhandlingen har inte ändrats mycket. En ung föräldralös tjej, spelad av Mia Wasikowska,

blir guvernant hos Mr. Rochester, en brysk, lite äldre och bitter man, spelad av Michael Fassbender. De finner kärlek men något står i deras väg.

Tempot i filmen är snabbare, vilket gör den mer spännande och intressantare än vad de filmatiseringar av *Jane Eyre* jag sett, men jag

saknar den överdrivna romantiska glöden som man ser i samma genre.

I övrigt är det en sorgsen film med några enstaka ljusglimtar. Men en film som denna passar allra bäst framför teven med en kopp te och gärna med ösregn utanför fönstret.

Victoria Jansson

► Premiär 16 september

Jane spanar efter Mr Rochester. ►

3 att se fram emot

FILM: INDISK FESTIVAL

Gratis indisk film tre dagar i rad, kan det bli bättre? En del av kulturfestivalen Incredible India.

► Fyrisbio, 16-18 sept

SPEL: BATTLEFIELD 3

Utspelas i nutid och innehåller både single- och multiplayer. FPS för Xbox 360/PS3/PC.

► släpps 25 oktober

SPEL: RAGE

Utspelas på jorden efter ett meteoritnedslag. Banditer och mutanter utlovas. RPG/ FPS för Xbox 360/PS3/PC.

► släpps 13 oktober

film

7/10

SOURCE CODE

JAKE GYLLENHAALS KARAKTÄR har fått i uppdrag att lösa ett brott. Parallella världar, bombningar och känslor blandas samman i denna thriller. Den är genomtänkt, består av en ny version av tidsresor och är väldigt spännande. Den överraskar men utan Gyllenhaals medverkan skulle den ha fallit. Inte lika bra som de liknande *Inception* och *Shutter Island*, men trots allt värd att se på bio.

Victoria Jansson

film

8/10

NAWALS HEMLIGHET

EFTER JEANNES OCH SIMONS MORS DÖD ställs de inför ett sökande efter en person med två helt olika betydelser. De beger sig på ett äventyr som bygger på känslor, hat, förståelse och förlåtelse. Det dröjer inte länge förrän man med gapande mun och skräckslagna ögon får svar på sina funderingar. Moderns bakgrund är sentimental och innehåller hemligheter barnen måste tampas med.

Nadia Chache

film

8/10

APORNAS PLANET: (R)EVOLUTION

MED SCHYSST ANIMERING och frän plot får vi äntligen en bra förklaring på hur allting började. Will testar ett botemedel mot Alzheimer på apor, och de blir smartare. Will tar hem en nyfödd schimpans, som har fått medlet överfört från sin mamma, och uppfostrar apan Caesar som ett barn. Allt är frid och fröjd tills Caesar lär sig om människor, världen och fångenskap.

Nora Segerdahl

Cowboys, indianer, dueller, stroppig rik unge, en hund som följeslagare – och aliens.

spel

6/10

EN DAG

EMMA OCH DEXTER träffas en natt, men skiljs åt. De har sina egna drömmar och tror inte att de behöver varandra. Av någon anledning glömmar de inte varandra, och deras vägar möts på ett eller annat sätt en dag varje år. Deras liv drar iväg åt olika håll, Dexter glider in på en b-kändiskarriär på tv medan Emma jobbar som lärare. Men de är lika mycket guldfiskar i tillvaron båda två. Tills den dagen de båda inser ... En romantisk och lagom rolig feelgood med bra skådespel från Ann Hathaway och 90-tals-smöriga Jim Sturgess. Helt klart en utstickare som feelgoodfilm.

Agnes Nycander

▶ Premiär 14 oktober

spel

RED FACTION Ger frihet att förstöra allt du ser

6/10

DU SPELAR SOM Darius Mason på planeten Mars, och du råkar en dag öppna dörren till ett näste med galna insektsliknande varelser. Insekterna tar självklart över de olika kolonierna på Mars och dödar allt i sin väg. Ditt jobb är att stoppa insekterna från att sprida sig ännu mer.

Kort sagt så är storyn inte det drivande momentet i det här spelet, jag var nära att somna tills de satte mig i en stor robot kallad

Leo. Jag sprang igenom väggar och dödade allt i min väg.

Red Faction Armageddon gör vad *Red Faction* alltid har gjort, nämligen ger en enorm frihet att förstöra allt du ser. Och detta är ett så pass vinnande koncept att jag ignorerar de pinsamma karaktärerna och det tråkiga storyupplägget. Du kommer kunna flyga genom luften, orsaka total förstörelse sittande i massiva spindelrobotar

och skjuta med vapen som skapar svarta hål.

Detta är tydligen vad som krävs för att få mig intresserad. Personligen kan jag inte vänta tills de skapar ett GTA-liknande *Red Faction!*

Erik Cedervall

RED FACTION

En serie third-person shooters. *Armageddon* är del 4, finns för PC, PS3, och Xbox 360.

film

7/10

COWBOYS & ALIENS

COWBOYS, INDIANER, DUELLER, stroppig rik unge, en hund som följeslagare – och aliens. *Cowboys and Aliens* är en mycket nytänkande film om vilda västern. Vi får följa Jake Lonergan och de andra cowboysen på jakt efter demonerna som fört iväg resten av byborna. Filmen var väldigt upplyftande när aliens och deras ufon kom med, det kändes som om filmen skiftade från dåtid till nu.

Nadia Chache

GRAND

100 % drogfritt!

Checka in på GRAND så får du en gratis kaffe!

Under september månad
får du en
gratis kaffe/te
på Grand när du visar att
du har checkat in hos oss
med facebook places.
Besök vårt mysiga café
på Trädgårdsgatan 5.

Vi har öppet
mån, tis och ons
klockan 18-22.

(Erbjudandet är tidsbegränsat
och gäller endast under
september 2011.)

i ♥ fritiden!

välkommen till uppsala kommuns fritidsgårdar.
mötesplatser för unga - på fritiden...
vardochbildning.upsala.se

VÅRD & BILDNING

Ännu finns platser kvar.
Lärare: anmäl din klass nu!

miljö
politik
actionsport
musik
dans
teater
elevkår
kaffe
religion
manga
media
...

Vad brinner du för?

Utveckla dina intressen -
tillsammans med andra!

Intressemässan
För unga på gymnasiet
V-Dala
kvällsarr på Grand
14 september 2011

www.motesplatsen.net/intresse
info@motesplatsen.net • 018-69 44 99

motesplatsen.net

VÅRD & BILDNING

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN
UNGDOMS- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

/Volontärbyrån/

Kvällsarr
GRAND

Vem tycker du att vi ska skriva om här?

► sms:a 070-645 31 41

3

andra bra Uppsala-band

KLOTET

Progressiv instrumental-musik "för hela familjen." Har givit ut två skivor på franskt bolag.

► myspace.com/klotet

BJÖRNARNA

Kallar av någon anledning själva sin musik för "vuxenblöj-punk." Låtarna på gratis-skivan Vet hut heter saker som Norduppland och Traktor-Martin.

► bjornarna.se

ONE MISSED CALL

Röjig death metal/hard-core.

► myspace.com/onemissedcallswe

Abrunn

Abrunn håller liv i "en döende musikstil som inte så många känner igen" – trallpunk på svenska. Ambitionen: att ta över världen.

Text: Tania Mukhtar • Foto: Mårten Markne

Så hur blev Abrunn till?

Josefine: Svante hade långt svart hår och gillade punk och propsade att vi skulle spela ihop vilket ledde till Ebba Grön i Gustavs garage.

Gustav: Vi diskuterade vad vi skulle heta och där vi kommer ut ur garaget finns det tre a-brunnar, så blev det typ det.

Josefine: Vi har diskuterat att ändra det, men nu associerar folk oss med namnet så det har gått för långt för att

byta.

Vad skulle ni säga att ni spelar för musik?

Gustav: Egen musik, trallpunkhållet, en döende musikstil som inte så många känner igen.

Nils: Blandar man pubertalt identitetsskapande med musikerambitioner så är det nog lätt hänt att det blir som det har blivit för oss.

Josefine: Det finns många som gjort samma sak – man vill spela musik, gillar lite allt och börjar skriva eget, då

blir det typ i den stilen.

Rollgaste bandminnet?

Svante: Tja, vi har haft en hel del trevliga spelningar, men om vi ska berätta om en ren lustighet så vettesjutton.

Josefine: På Grand sa vi en gång att vi ville spåra och bad om att få bli presenterade på tyska.

Nils: En annan gång bad vi om att bli presenterade som "onda kommunister som ville ta över världen", det var väldigt roligt.

Planer för framtiden?

Svante: Vi tänker bli bäst.

Gustav: Vi tänkte ta över världen.

Josefine: Spela in fler låtar, spela mer allmänt utanför Uppsala och komma ut med vår musik.

ABRUNN

Josefin Kärf: gitarr
Nils Zetterström: gitarr
Svante Pihl: bas
Gustav Sollenberg: trummor
www.myspace.com/abrunnmyspace

De tre inspiratorer erna

Inspiration kan vara
våldigt olika saker.

Vi har träffat tre
unga personer som
inspirerar, var och
en på sitt sätt.

Möt Farah, Carl och
Josefin.

Text Ellen Pan, Agnes Nycander

Foto Jenni Jalonen

**Farah Qatanani är eld-
själen som tycker att
Gottsunda är värt att
jobba för.**

FARAH QATANANI:

**Jag vet inte om jag hade utfört
ett liknande arbete om jag hade
bott någon annanstans.**

JAG TRÄFFAR FARAH och märker direkt att hon är trygg och självsäker. Hon är väldigt öppen och börjar berätta om hur det är att driva så många projekt vid sidan om studier.

– Jag har sprungit runt som en galning sista tiden, men jag tycker att jag har hunnit med väldigt mycket. Många i min ålder väljer ju festande och är ute mycket på sin fritid, men jag har valt en annan väg. Och jag är nöjd med det.

När jag träffar Farah ska en modevisning som hon varit med att organisera äga rum om en vecka, och några veckor tidigare var det poetry slam i Gottsunda för första gången.

Hon har lagt mycket tid på att ordna temadagar och händelser för Ivik-klasserna på Skrapan. Hon jobbar också frivilligt med andra projekt i Gottsunda, som Mötesplats Gottsunda, en mötesplats för

föreningar och folk i Gottsunda, Gottsunda Youth in action och en fotoblogg om aktuellt i Gottsunda. Utöver det är hon engagerad i Palestinafrågan.

– Det är klart man kan påverka. Man får börja påverka där man bor, med både stora och små saker. Ett mål med det jag gör i Gottsunda är att Gottsunda ska bli av med sin stämpel. Gottsunda är till exempel inte brottsunda. Det går ju åt rätt håll. Till slut kommer Gottsunda bli av med sin stämpel.

HON TYCKER OCKSÅ att just Gottsunda, där hon bott större delen av sitt liv, är värt att jobba för.

– Jag vet inte om jag hade utfört ett liknande arbete som jag gjort om jag hade bott någon annanstans än just här. Det finns

otroligt mycket fina människor här och det är otroligt tryggt!

HON HAR HUNNIT med mycket för sin ålder, började med sitt projektarbete med Ivik-klasserna i trean, startade Gottsunda radio och tv av och för ungdomar med två kompisar, jobbade med en pjäs om ungdomskriminalitet där alla, både nybörjare och folk som hållit på med teater tidigare, fick delta. Sedan har hon fortsatt så.

– När man är ung själv har man bra kontakt med andra ungdomar, till skillnad från en femtioåring som ska prata med en femtonårig kille. Så det är mycket jag måste hinna göra innan jag bli gammal!

Text: Agnes Nycander

FARAH QATANANI

Gör: jobbar volontärt i Gottsunda, bl a Mötesplats Gottsunda och Gottsunda Youth in action. Ska börja plugga till socionom.

Bor: Gottsunda

Ålder: 19 år

Josefin Arestav hoppade av gymnasiet för att bli modeskribent. 18 år gammal driver hon egna stylingprojekt och bloggar om modenyheter.

JOSEFIN ARESTAV:

Mina föräldrar stöttar alltid mig, de tyckte att jag borde ta en paus i skolan för att hinna med allt.

EN LÅNG, SLANK gestalt antrar UKK iklädd stilrena kläder med råa detaljer och skyhöga klackar. Jag känner igen Josefin Arestav direkt. Hon är tjejen som hoppade av Rosendalgymnasiet för att bli modeskribent på hemsidan Modette.

– För lite mer än ett år sen hade Modette en tävling där man skulle blogga i tre månader för att vinna jobbet som deras nya modeskribent. Tio tjejer blev sedan uttagna för att gå igenom delmoment såsom att styla en modell och bli grillade av artisten Emilia de Poret. Plötsligt stod jag där i finalen som vinnare, berättar Josefin.

HELA JOSEFINS LIV förändrades i och med vinsten. Att hoppa av gymnasiet ser hon inte som ett problem.

– Mina föräldrar stöttar alltid mig, de tyckte att jag borde ta en paus i skolan för att hinna med allt. Jag har alltid möjligheten att läsa upp det senare, om jag skulle vilja.

På Modette fick Josefin och styla mode-

reportage, men även spendera en hel månad på modeveckor runt om i världen. Nu har hon dock lämnat hemsidan för att syssla med annat.

– Inom modebranschen går jobben mycket hand i hand, man kan vara skribent, stylist, modell samtidigt. Nu ska jag börja blogga och skriva om modenyheter på hemsidan Freshnet samt driva egna stylingprojekt.

Josefin påpekar hur svårt det är att skriva trovärdigt om märken och produkter inom en bransch där mycket är uppbyggt på produktplacering och smyg reklam.

– Min blogg är min värld och där skriver jag om sådant jag gillar. Det är skillnad om jag skriver om nyheter på uppdrag av Modette, då försöker jag vara objektiv.

Att sticka ut inom modebranschen är en svår konst, men Josefin har redan lyckats med det.

– Jag tänker nog lite annorlunda än de flesta. När jag klär på mig försöker jag skapa en form, en helhet, nästan som en byggnad. Det är mer än bara kläder för mig, förklarar hon.

JOSEFIN BERÄTTAR ATT hon gärna studerar sina favoritmodeskapare för att finna inspiration.

– Ett annat tips är att bläddra igenom modemagasin. Leta efter inspirerande bilder och ta emot alla intryck.

Vi avslutar intervjun och Josefin lämnar mig för att bli fotograferad.

Hon placerar sig världsvant framför kameran, men för sig på ett ödmjukt sätt som trotsar mina fördomar om en glamorös och ytlig modebransch. Om den branschen verkligen finns så har den inte lyckats sätta klorna i Josefin Arestav.

Text: Ellen Pan

JOSEFIN
ARESTAV

Ålder: 18.

Bor: Uppsala.

Gör: Är modeskribent
och stylist.

Blogg:
fashionsphere.se

Flitiga Wordläsare känner igen honom som tidigare skribent i Word, vissa vet kanske att han varit kårordförande på Kunskaps-gymnasiet. Nu ska Carl Fagerström inspirera på skolorna i Uppsala.

CARL FAGERSTRÖM:

Det kickade igång rätt mycket, och vi fick vara med på anställningsintervjuer med nya lärare.

NÄR JAG TRÄFFAR Carl Fagerström på Joels känner jag igen honom från när han jobbade som modekrönikör på Word. Han har fortfarande uttänkta kläder och slitna läderkängor som han berättar att hans farfar brukade klippa gräset i. När han fått sitt kaffe frågar jag om hur han ser sig själv som inspiratör i sitt jobb som verksamhetsutvecklare på Seco.*

– Det känns som att mitt arbete mest handlar om att föra vidare inspiration. Det finns många samarbeten i Uppsala som kamper och slag mellan olika skolor, och det ingår i jobbet att se till att olika skolor hjälper varandra, hålla hålla koll på vad en skola gör och berätta för andra skolor om det.

– Det finns ett otroligt stort engagemang och driv ute på skolorna, och, ja, en vilja att göra skoltiden mer givande.

När Carl började gymnasiet hamnade han på helt nystartade Kunskaps-gymnasiet. De var fyrtio elever på skolan och det visade sig snart att de skulle få vara med och påverka på ett nytt sätt eftersom allt inte hunnit utformas på skolan ännu.

– Det var självklart för mig att ta tag i det, och vi var några elever på skolan som träffades en del. Det kickade igång rätt mycket, och vi fick vara med på anställningsintervjuer med nya lärare och annat. När jag slutade tyckte jag att det var Uppsalas bästa skola.

SISTA TIDEN PÅ gymnasiet var han engagerad i Uppsalas elevråd och Uppsala läns elevråd. Så efter gymnasiet sökte han jobbet som verksamhetsutvecklare på Seco och hamnade i Stockholm.

– Det var väldigt annorlunda i Stockholm jämfört med i Uppsala. Man hade en annan syn på elevinflytande än den man är van vid i Uppsala. Den verksamhet som finns har svårare att synas eftersom skolorna är så utspridda. I mitt jobb ingick mycket att prata med rektorer och liknande, för att starta elevråd och kårer på skolor som inte hade någon sådan verksamhet alls, eller en som knappt fungerade.

– Eftersom Stockholm är så stort finns varenda typ av skola man kan tänka sig, från naturbruksgymnasiet med tjugo elever till läroverket med två tusen. Vissa skolor hade ett jättebra elevråd och kårer med helt andra och coola traditioner än här. Fyra kommunala läroverk har till exempel gått ihop och ordnat Läroverksfejden, en jättestor kamp där man tävlar i grenar som Jeopardy, debatt och fotboll.

I höst börjar Carl jobba i Uppsala igen, fortfarande på Seco.

– **JAG SER** väldigt, väldigt mycket fram emot det. Det händer så otroligt mycket och folk är så engagerade. Uppsala har kommit otroligt långt med elevkårsverksamheten jämfört med de flesta andra städer i Sverige, men jag vill gärna att elevkårerna ska synas mer för alla ute på skolorna, och bli mer av ett allmänt begrepp.

CARL FAGERSTRÖM

Gör: Är verksamhetsutvecklare för Seco i Uppsala län – hjälper till eller inspirerar där det behövs, håller elevkårsutbildningar och föreläsningar.

Ålder: 20 år.

Text: Agnes Nycander

Katedral- skolan

**Äldst i stan, förnämast-
och roligast? Vi kollar
vilka som går på Katte
och vad den berömda
Katteandan egentligen är.**

Texter: Word med hjälp av elevkåren och de intervjuade.
Illustration: Nora Segerdahl. Foto: Jenni Jalonen, Mårten Markne

SVÅRAST

International Baccalaureate (uttalas intör-NÄ-sjunöl beck-a-LÅ-riejt) är inte bara svårt att säga, det är en krävande utbildning också. IB finns på Katte sedan 2000. En fjärdedel av IB-eleverna går inte klart inom fyra år.

ÄLDST

Katte är traditionellt en pluggskola, eller "teoretiskt inriktad skola" som man kan säga om man är fin i kan-ten. Det är en av de äldsta skolorna i Sverige. Rötterna finns i utbildningen av präster på 1200-talet. 1865 tog de första studenterna

examen på Katte, och 1930 blev skolan gymnasium för både pojkar och flickor. 1978 kom den praktiska linje som nu är Barn och fritidsprogrammet dit.

Bland tidigare elever finns Gustav Vasa och Dag Hammarskjöld.

TREDJE STÖRST

Med 1127 elever förra läsåret var Katte tredje största gymnasiet i Uppsala. Boland och Fyris har ungefär 100 fler elever vardera. Katte har 6,8 lärar-heltidstjänster per 100 elever, vilket är under genomsnitt för gymnasier i kommunen som är 7,5. Rektor heter Heléne Lagerquist.

TVÅ TIDNINGAR & EN RADIO

Katte är den enda skolan i Uppsala som har en egen radio-kanal, Radio Fresh, och dessutom två skoltidningar: Pegasen (grundad 1928) och nyhetstidningen Renaissance (grundad 2011).

3

Katteprofiler

**ANOSHEH
JABALAMELI**

Elevkårens ordförande

Vad är Katteandan?

Katteandan. Bara ordet får mig att le. Jag hade hört mycket om den innan jag började gymnasiet och blev nyfiken på; i verkligheten var det ännu bättre. Katteandan är påtaglig redan vid första steget in genom skolans dörrar. Katteandan är gemensam lycka och finns med i vardagen. Den får i varje fall mig att le varje dag.

**Katteandan.
Bara ordet får
mig att le.**

FREDRIK ALMLÖF
Lärare

Varför märks du så mycket?

Det finns två svar på varför min lite spexigare sida syns på Kul i Jul och Kampen.

Dels var jag aldrig med i skolans musikal eller liknande när jag själv gick i skolan. Jag kompenserar det nu. Som lärare har man ett lätt exhibitionistiskt drag, och hos mig har det nog bara spillt över lite. Dels har jag två kollegor som drar med mig på upptåg. Drivkraften är att det ska bli lite roligare för eleverna och kollegorna.

**MAX TORNSTAM
GALLARDO**

Skolmaskot

Vaför är du skolmaskot?

För att jag skriker högt och kan bli otroligt tävlingsin-

riktad. Det började på Kampen när jag gick i ettan, jag var extremt opeppad och ville inte alls vara där, men när väl tävlingsinstinkten kom igång var det som om jag inte var mig själv längre! När jag fick syn på vår dåvarande maskot så visste jag direkt att jag var tvungen att bli nästa. Eftersom

jag har varit maskot så pass kort tid så har jag bara hunnit vara maskot på Kampen. När jag inte är maskot så är jag superhjälte på deltid och Clark Kent/Peter Parker resten av tiden!

Några traditioner på Katte

KAMPEN

Uppsalagymnasiernas idrottskampers moder hålls mellan Katte och Skrapan. Skrapan brukar vinna ...

► juni

KUL I JUL

Traditionell föreställning som föreningen Artes Amici håller i. Föreningar, elever och lärare uppträder.

► december

SPIRIT WEEK

Skolans elever klär sig efter ett tema/dag i en vecka. Det kan vara allt från "nyva-ken" till "superhero".

► våren

HALLOWEEN

Utstyrseltävlingar, godis-utdelning med mera i regi av elevkåren.

► 31 oktober

JULKALENDER

Varje morgon i december visas en äldre julkalender i glasentrén. Tillbehör: filt och kaffekopp.

► december

PASSAR DU PÅ KATTE?

Gör testet från Word #7 på Facebook och se efter!

facebook.com/
tidningenword

DEN TYPISKA ELEVEN

- ✓ Tjej.
- ✗ Utländsk bakgrund.
- ✓ 16 poäng i studentbetyget.
- ✗ Klär sig gärna udda.
- ✓ Röstar i skolvalet.
- ✗ Sverigedemokrat.

Två av tre elever på Katte är tjejer. En av fem elever har utländsk bakgrund.

I studentbetyget kommer genomsnittseleven upp till 16,0 poäng – vilket gör att Katteeleven är trea på prispallen bland Uppsalas gymnasieelever. Bara på Rosendal (16,6) och kunskapsgymnasiet (16,2) ser slubbetygen bättre ut.

Katteeleven röstar i skolvalet (tre av fyra på Katte, genomsnittet på Uppsalas gymnasier är lite lägre) och ser till att Alliansen får över hälften av rösterna. Störst är Moderaterna (22%) och Folkpartiet (18%), och Miljöpartiet är störst av de röd-gröna (17%). Katteeleven har inte mycket till övers för Sverigedemokraterna, som hamnar utanför riksdagen i skolvalet på Katte.

Källa: skolval2010.se och siris.skolverket.se. Betygssiffrorna avser 2009/10 (senaste år som det finns statistik för).

FÖRENINGSTÄTAST

Katte är den skola som har flest elevföreningar av alla gymnasier i stan. Uppemot 40 stycken finns registrerade, av dem är hälften aktiva.

Här finns självklara föreningar som elevkåren och idrottsföreningen, men dess-

utom förtjänar kulturföreningen Artes Amici och manskören Manskören att lyftas fram.

Föreningarna presenterar sig för nya och gamla elever på den traditionella föreningspresentationen – som tyvärr redan varit i år.

Foto: Sarah Thörén

Word testar skolmaten

Katedralskolan

Totalintryck:

Betyg enligt Livsmedelsverkets betygskriterier för bra skolmat: VG.

VI MÄTTE

Köttid: Kort! 1 minut två gånger, 5 minuter en gång.

Ljudnivå vid bordet: Högt! Varierar 76-81 dB(A).

Matens temperatur: Varierar mycket (52-68 grader).

FLER FAKTA

Maten lagas på skolan.

Kostnad/portion (endast livsmedel): 10 kronor.

Så mycket slängs/dag: Cirka 20 gram/elev (mest potatis och ris).

Har personalen fått utbildning under det senaste läsåret? Ja, och det kommer att bli mer utbildning i år.

VI TYCKTE

Det är lite väl hög ljudvolym och maten är för det mesta väldigt smaklös. Men personalen är trevlig!

Personalens attityd: 9.

Lokalerna: 6,3.

Matro: 6,7

Aptitlighet: 5,7.

Mättnad Alla blev hungriga igen innan skoldagen var slut.

SÅ HÄR GICK TESTET TILL

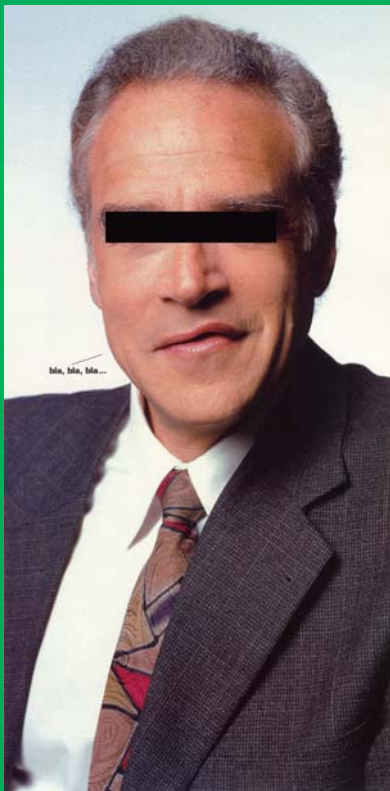
Flera personer åt vid tre tillfällen vecka 33 och 34 2011. Vi anmälde oss inte i förväg. Mattemperaturen är ättemperaturen, dvs när vi satt oss. Ljudnivån mättes vid bordet. Totalintrycket består av en sammanvägning av testpatrullens åsikter och betygskriterier från Livsmedelsverket. Vill du läsa mer om testet, hur vi räknat och om skolmat i allmänhet?

► www.word-uppsala.se/skolmat

I nästa nummer:
FYRIS

Vad vill du säga till en politiker i Uppsala?

maila

info@motesplatsen.net

ringa

018-69 44 99

Mötesplatsen

På Mötesplatsen träffas Uppsalas unga och de som bestämmer. De lyssnar på varandra för att beslut som rör unga ska bli bättre.

Kom och se hur det funkar!

Mötesplatsen i höst:

- 14 september (eftersnack efter Intressemässan, obs en onsdag)
- 4 oktober (i Barnrättsveckan)
- 15 november
- ev 13 december

Alltid på Grand.
Alltid kl 17.30.
Alltid gratis mat och glass till den som anmäler sig i tid.

motesplatsen.net

SKOLA
STUDIETEKNIK

Plugga r

Text Ellen Pan, Hannes Koort

Foto Ellen Pan

Illustration Simon Dunder

Words föredragsskola

av Hannes Koort och Ellen Pan

Svårt att prata inför folk? Du är inte ensam. Undersökningar har visat att hela 50–70 procent blir nervösa av att prata inför folk, och 20–30 procent får ångest av det. Man kan vara nervös, blyg, rädd eller helt enkelt inte ha en aning om vad man ska säga.

Det finns några enkla knep för att få kontroll över situationen och kanske rentav hålla ett riktigt bra föredrag. Var så god!

1 Förbered dig! Träna överdri-
vet mycket på manuset. Om du kan det helt utantill kommer du att känna dig mer trygg.

För att redovisningen ska rinna på bra och uttryckas av dig och inte papperet du håller i handen är vårt tips att när all fakta är sammanställd så läser du noggrant igenom allt några gånger. Sedan tar du ett papper och skriver ett manus av det sammanställda, utan att skriva av.

Läs in det nya manuset högt för dig själv. Nu har informationen blivit ett manus till 100 procent från din egen skalle, och inte rakt av från Wikipedia.

Om du tycker att det här manuset är för struligt och svårt att utföra muntligt, så skriv ett till. Utgå nu ifrån det gamla manu-

set – det som innehåller det du faktiskt kan. Upprepa detta skriftligt och muntligt så många gånger det behövs för att du ska kunna uttrycka din kunskap snyggt och på ditt eget sätt.

Poängen med denna övning är att du ska vara 100% säker på det du säger. Du kommer framstå som självsäker och vaken för det du redovisar.

Utsätt gärna dina vänner för ditt halvfärdiga framträdande, och låt dem ge dig feedback.

Tänk på att föredragets inledning bör vara intressant, rolig och kanske provocerande. Avslutningen får gärna bestå av en tankeställare. Knyt ihop inledningen och avslutningen på ett snyggt sätt.

Okej? Då är det dags för steg 2.

2 Redovisa! Har du nu förberett dig ordentligt och det är dags att redovisa för hela stora farliga klassen är det bara att

sträcka på ryggen och prata direkt från dig själv. Ögonkontakt med publiken är otroligt viktigt för att hålla publikens intresse uppe.

3 Utvärdera Vad gick bra, vad gick mindre bra? För varje

gång kommer listan på det som inte gick bra att bli kortare.

MVG – så här gör du

Sätt upp ett stort mål i slutet av dina studier, till exempel att komma in på en viss linje. Detta motiverar dig att göra en bättre planering av pluggen och driver dig i rätt riktning.

Låt dina lärare få veta att du siktar på högsta betyg. De vill

gärna hjälpa dig att uppnå ditt mål.

Umgås med rätt studiekamrater. Hitta personer som också satsar högt och hjälp varandra.

Lägg ner tid på skolarbetet. Ju mer tid du satsar, desto större är chansen på MVG.

ätt – inte mer

Ny termin, **nya prov**, nya redovisningar, och kanske är det dags för ett nytt sätt att plugga? Vi ger tipsen som kan ge dig **bättre resultat**.

EXPERTEN SÄGER Text och foto: Ellen Pan

SANA SAFAI

Gör: Ger studiehjälp samt har drivit en studiehemside och föreläst om studieteknik.

Kan alla bli bättre i skolan? Ja. Det handlar om att lägga ner mer fokuserad tid.

Superknep för att få bättre provresultat? Planera för maxbetyg, lägg ner mer tid än du tror behövs, och se om du kan överklaga när du fått tillbaka provet.

Hur duktig var du själv i skolan? Helt ok, hade 4.0 efter högstadiet (gamla systemet), 16.85 efter gymnasiet, 1.9 på högskoleprovet i tvåan. Det man inte ser i betygen är att jag antagligen lade ner mindre än hälften så mycket tid som de flesta på att plugga. Man blir "extra smart" av att lägga tid på att tänka på hur man kan lägga mindre tid på plagget.

Vad gör man när plagget skapar stress?

– Varva skolarbetet med en hobby eller fritidsaktivitet. Det kan vara en sport, att vara ute i naturen, att meditera etc. För att sova bättre är det viktigt att undvika skärmar timmarna innan man går och lägger sig. Läs hellre en bok än att sitta vid datorn eller kolla på tv.

Hur hanterar man den stora press som familjen ibland sätter på skolarbetet?

– Här är det viktigt med kommunikation. Prata med dina föräldrar och förklara vad du själv vill. Utan en egen, tydlig plan är det mer troligt att familjen kommer sätta press på dig. Samtidigt måste du tänka över dina föräldrars intentioner. Har de begått misstag som de vill att du ska undvika?

Hur finner man motivation, koncentration och fokus när man ska plugga?

– Du måste se syftet med dina studier. Fokusera sedan på att uppnå dessa mål. Det finns olika sätt att motiveras till att plugga – man kan antingen vara rädd för konsekvenserna av att inte studera, eller se fram emot fördelarna med att göra det. Hitta det som motiverar just dig!

3 vanliga problem och hur du löser dem!

Du vet inte hur du ska plugga inför prov.

Lägg upp en plan där du har gott om tid att öva in och repetera allt. Utnyttja hela provtiden och kolla igenom svaren flera gånger. Studera även dina gamla prov, gör du några återkommande fel?

Du kommer inte igång med dina uppsatser.

Det svåraste när man skriver en uppsats är ofta att komma igång. Börja med att skriva ner allt du kommer på rörande uppsatsens ämne. Av det du kommer på kan du formulera ett flertal rubriker där du sedan fyller på med allt du vet angående varje rubrik. Nu är det bara att lägga till och ta bort det som behövs, vilket brukar flyta på av sig självt.

Du känner dig inte tillräckligt smart för att plugga.

Väldigt få är rent intelligensmässigt inkapabla att få bra resultat när de pluggar. Det handlar inte om gener, utan om hur mycket tid och energi man lägger ner. Du måste tro på dig själv, annars blir situationen hopplös. Negativa tankar skapar en ond cirkel, men vid positiva tankar blir det tvärtom.

VI HAR HÖGA FÖRVÄNTNINGAR
PÅ UNDERVISNINGEN I DIN SKOLA

nu moderaterna
UPPSALA

Bo på elevhem

De flesta bor hemma hos föräldrarna medan de går på gymnasiet. Men 200 ungdomar i Uppsala har flyttat hemifrån för att bo på elevhem. Så här funkar det.

Text Ellen Isaksson, Mårten Markne
Foto Viktoria Eriksson

Kamera i köket

I KÖKEN PÅ Wattholm finns övervakningskameror.

De är enligt Bamse Ekström på Uppsala Elevhem aldrig påslagna i

början på läsåret, men sätts efter informationsmöte igång "om det blir mycket stölder":

– En del tycker det är bra, andra tycker det är dåligt med kamerorna.

Stölderna har klart minskat sedan kamerorna startades. Och trots att vi varje läsår verkligen hoppas att slippa så måste vi nästan alltid sätta igång dem. Men vi är alltid öppna för förslag. Det tråkiga är att vi sällan får bra förslag.

Håkan Mörling, jurist på Datainspektionen, säger så här om kameraövervakningen:

– Det låter inte

bra. Man ska inte behöva riskera att bli fotograferad när man går ut i köket. Det måste vara en väldigt stor stöldvåg för att vi ska gå med på kameraövervakning, och då måste man först ha försökt skydda sig på annat sätt först, med till exempel lås på kylskåpet.

Den som inte vill bli fotograferad i Wattholmas kök kan anmäla övervakningen till Datainspektionen.

– Då ska elevhemmet komma in med motivering till varför kameraövervakningen är viktigare än elevernas personliga integritet, säger Håkan Mörling.

DE BOENDE

De som bor på elevhemmen är elever som går på gymnasiet i Uppsala och kommer från andra kommuner.

Att inte bli ompysslad och bortskämd, det är det jag saknar mest.

JULIA OPITZ

Varför valde du att bo på elevhem?

– För att jag ville komma bort hemifrån lite och så blev jag tipsad om att plugga på Boland. Syon föreslog elevhemmet så först flyttade jag hit med en kompis. Det går ju knappt att hitta lägenhet själv i Uppsala.

Kommer du bra överens med de du bor med?

– Ja, det gör jag. Man kommer ju alltid bättre överens med några, men jag tycker att det funkar bra.

Vad skulle du vilja förbättra på ditt elevhem?

– Göra det lite finare med nya tapeter och så. Och att tillsyn hade bestämda tider då de kom så man enklare kunde träffa dom.

Vad är det viktigaste du har lärt dig?

– Att ta mer ansvar! Jag har blivit mognare och insett att vissa saker inte görs av sig självt.

Vad är det svåraste med att flytta hemifrån?

– Att inte bli ompysslad och bortskämd, det är det jag saknar mest.

Förbjudet!

- tobak (inomhus)
- levande ljus/rökelse
- alla husdjur
- alkohol
- droger
- bollspel inomhus

Bildmontage!

Hyran

Så här mycket kostar det att bo på Uppsala Elevhem, i hyreslägenhet och i studentrum. När du jämför, tänk på att det ofta är lång kö till hyreslägenheter och att man inte får bo i studentrum som gymnasieelev. Siffror inom parentes anger kostnad/månad utslagen på 12 månader.

	Uppsala elevhem		Hyreslägenhet		Studentrum	
	kr/mån	kr/kvm/mån	kr/mån	kr/kvm/mån	kr/mån	kr/kvm/mån
1:a Kvarngärdet	3030 (2525) **	178 (149) **	2850 (2850) *	86 (86) *	–	–
1:a Kvarngärdet	2650 (2208) ** x	204 (204) ** x	2850 (2850) *	86 (86) *	–	–
2:a Kvarngärdet	–	–	–	–	4255 (4255) ***	93 (93) ***
2:a Kvarngärdet	–	–	–	–	4255 (4255) ***	93 (93) ***
1:a Gränby	2665 (2221) ** x	178 (149) ** x	3458 (3458) *	91 (91) *	–	–
2:a Gränby	6060 (5050) ***	126 (105) ***	4686 (4686) *	87 (87) *	–	–
1:a Studentstaden	–	–	–	–	3029 (2524) †	144 (120) †

* inkl kokvrå

** gemensamt kök

*** inkl kök

† inkl pentry

x hyrorna varierar. Siffran anger kostnaden mitt mellan den lägsta och den högsta

hyran.

Hyresvärdar: Gränby – Dombron, Kvarngärdet – Uppsalahem.

JULIA OPITZ

18 år. Tog studenten i vå pluggade dans på Bola. Kommer från Älvkarle. Bodde på elevhemmet Töväder.

UPSALA ELEVHEM AB

Privatägt bolag som har avtal med Upsala kommun om tillsyn med boende för gymnasieelever.

Ordförande och vd: Bamse Ekström.

Anställda: 4 heltidstjänster.

Omsättning: 9 miljoner.

Vinst: 41 000 kronor förra året (året före: 25 000, året före: 14 000). Det motsvarar cirka 200 kronor per boende elev – på hela året. Intäkterna består främst av hyror.

Lön och ersättning till styrelse och vd (fyra personer): cirka en halv miljon kronor/år.

Tillsyn

Vad? Uppgiften är att se till att det är lugnt på elevhemmen och att ordningsreglerna efterlevs.

När? Alla kvällar. Ska besöka varje elevhem två gånger/kväll.

Även? Hjälper till med saker som gått sönder, besvarar frågor, besiktar städning mm.

Utbildning? Personalen har utbildning i första hjälpen, brandsäkerhet, lägenhetsbesiktning mm.

HASSE

36 år. Från Västerås. Har jobbat som tillsyn i tolv år. Pluggade till meteorolog innan han började jobba på Upsala Elevhem. Spelar frisbeegolf på fritiden.

HASSE

Hur ser en vanlig kväll på jobbet ut för dig?

– Först samlar jag ihop sådana saker som man måste göra under kvällen. Sedan, om man inte räknar in allt oväntat som nästan alltid händer, så försöker jag komma två gånger per kväll till varje elevhem. Första rundan så stannar jag lite längre och pratar med folk och kollar att allt är bra. Andra rundan är ofta efter tio då jag bland annat kollar postfack, släcker lite lampor och kollar att inte plattor står på.

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Att få träffa alla ungdomar. Det är spännande, man får en del av er vardag, era liv. Och när någon kommer och tackar och är glad över hjälp de fått av en, allt från mattehjälptill kärleksgnabb.

Vad skulle du vilja förbättra?

– Att vi skulle kunna finnas dygnet runt och mer folk, men tyvärr finns inte de ekonomiska resurserna.

4 elevhem

Ca 200 gymnasieelever bor på fyra olika elevhem. Upsala Elevhem hyr samtliga elevhem av andra bolag och privata ägare.

Solsken

Tvårumslägenheter med kök, hall och badrum. Här bor även andra än gymnasieelever.

Kantorn

5 enkelrum i varje korridor. Alla har egen toalett/badkar. Gemensamt kök och tv-rum för varje korridor.

Wattholma

55 rum, varav 15 dubbelrum. 8 rum har endast takfönster. Alla rum har egen toalett/dusch. Kök och tv-rum är gemensamma.

Töväder

Tre lägenheter med 4 enkelrum och 2 dubbelrum i varje. De flesta delar toalett/dusch. Gemensamt kök och vardagsrum.

Vissa **tackar** för de tre år man fick dela med varandra. Andra firar att de äntligen får **slippa skiten**.

Oavsett vilken anledningen är att ha en studentskiva så vill man ändå ha en **bra sista kväll**. Och det är hög tid att börja planera – även om du tar studenten först 2013.

Text: Emelie Wahlmark.

Foto: Felix Lidéri. Ill: Veronica Teljing.

Glada Thorenstudenter i våras.

För vi ska ta-a studenten

FÖR MÅNGA är en studentskiva en självklar del av att gå ut gymnasiet.

Men hur går man egentligen till väga för att fixa en bra studentskiva? Word har utnämnt Birger Jarl, Göteborgs nation och Isabelle Sivert Grahn, som fixade studentskiva i våras, till skivexperter.

Alla skivexperterna är eniga om att det absolut viktigaste är att vara ute i god tid! Konkurrensen är stenhård om de ställen som har studentskivor. På BJ har de gjort så att man kan boka sin studentskiva först när värterminen börjar året innan man går ut.

– Annars hade 2013 redan varit fullbokat, säger BJ.

DET LIGGER MYCKET jobb bakom en bra studentskiva och det är otroligt svårt att få det att fungera om man inte utser en skivansvarig i varje klass. Isabelle och hennes klass började planera sin skiva redan när de kom tillbaka efter sommarlov i tvåan.

– Många tänker ”gud, det är så lång tid kvar” men egentligen är det så himla många som ska ha skiva samtidigt så man måste verkligen planera jättelångt i förväg. Annars står man där utan studentskiva, säger Isabelle.

I många klasser finns väldigt många, väldigt starka viljor. Någon vill vara på ett ställe, någon annan på ett annat. I Isabelles klass fick de först lov att rösta om ställe.

– När vi väl bestämt var vi ville vara så ringde jag och pratade om bokning, när de släppte så att man kunde boka och så, säger Isabelle.

HUR MYCKET DET kostar att fixa en studentskiva varierar beroende på var man vill ha den.

På Göteborgs nation kostar det 350 kr per person och sedan har de också krav på att minst 70 middags biljetter och 70 eftersläppsbiljetter ska säljas. På BJ är kravet att minst 80 middags- och 80 eftersläppsbiljetter ska säljas.

Kostnaden för den som går på skiva beror på hur mycket man själv vill lägga ut: hur mycket som helst eller nästan hur lite som helst. Det kostar åtminstone en biljett. Eftersläppsbiljetterna är billigast, och brukar ligga på runt 100 kr.

Snabbguide

- ▶ Börja i tid
- ▶ Utse en ansvarig
- ▶ Håll koll på pengarna

NÅGRA MYCKET ROLIGARE TEMAN

Att ha färgtema eller kändistema på sin studentskiva är lika med laaamt. Här kommer några tips på roligare teman!

Historiska personer Klä upp dig som Napoleon, Marie Antoinette eller varför inte Kleopatra?
En specifik film Välj en film, till exempel Harry Potter – då kan ni klä ut er till trollkarlar och häxor och ha en magisk sista kväll ihop!

90-talstema Fira det fantastiska decenniet när vi föddes i magtröja, plåtåskor och prasselbyxa!
Ett specifikt land Välj ett land, varför inte Mexiko, och ta fram ponchon och sombrero och slå sönder några pinjatas!

**Mässan
Hela Vägen**

med

inspiration & information

om skola, arbete och stöd

För dig som är 15 år eller äldre
och behöver särskola, LSS-insatser eller annat stöd,
och för dig som är anhörig.

När?

22 september 2011, kl. 12.00–19.00.

Var?

Fyrishov, sal D.

NÄMNDEN FÖR
VUXNA MED FUNKTIONSHINDER

UTBILDNINGS- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

För mer information:
Lena Hjalmarsson-Berg,
kontoret för barn, ungdom och
arbetsmarknad
Tel: 018-7278637

**UPPSALA KOMMUNS PEDAGOGISKA PRIS
GÅR TILL STANS BÄSTA LÄRARE.**

**VILKEN LÄRARE VILL DU GE
10 000 KRONOR?**

Skicka din favoritlärares namn
tillsammans med en motivering till
[utbildnings-arbetsmarknadsnamnden@
 uppsala.se](mailto:utbildnings-arbetsmarknadsnamnden@
 uppsala.se). Skriv också vad personen
jobbar med, vad arbetet har
lett till och så klart
varför just den här
personen ska få priset.
En person får 10 000 kronor och två får presentkort. Priserna
kan också delas av en grupp personer.

**SENAST
4 OKTOBER**

TIDIGARE PRIS 000

2009: Lärare på Lundellska skolan
2010: Lärare på Rosendalsgymnasiet
2011: ?

UTBILDNINGS- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Frågor? Ring kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad på 018-727 10 57

3 frågor till Uppsalas gymnasiepolitiker

Folkpartisten Mohamad och Socialdemokraternas Ulrik är de två **tyngsta politikerna** för gymnasieskolan i Uppsala. Så här tycker de i tre frågor.

Jag tycker att vi lyssnar för lite på unga i dag.

Ungdomarna påverkar nämndens beslut kontinuerligt.

1

Hur hittar du inspiration som politiker?

2

Hur kan man som ung engagera sig?

3

Vad har unga påverkat i Uppsala de senaste åren? Hur märks det i era beslut?

VAD PRATAR DE OM?

Nämnd: beslutar om hur en viss del av kommunens verksamhet (kultur, miljö, skola osv) ska drivas. I nämnderna sitter politiker.

Mötesplatsen: Läs mer på högra sidan!

Hur är läget: klassbesök som Barnombudsmannen i Uppsala gör på gymnasiet tillsammans med politiker.

Uppsalas elevråd: organisation av och för elevkårer och elevråd i Uppsala.

Ungdomsförbund: förening som främst består av och riktar sig till unga. Mohamad avser de politiska partiernas ungdomsförbund.

Linnéskolan: gymnasieskola som lades ner 2009 efter många turer. Numera ligger Linnégymnasiet (fd Spunk) i samma lokaler.

Kommunalsråd för Folkpartiet. Vill börja boxas. Ordförande i nämnden som bestämmer över alla de 750 miljoner kronor som går till gymnasieskolorna i Uppsala varje år.

Mohamad Hassan

1 JAG FÅR INSPIRATION på flera olika sätt. Min största inspiration får jag i möten med människor. Jag försöker också läsa mig till inspiration och jag tror att min uppväxt i krig och svåra förhållanden hjälper mig att få perspektiv på saker och ting.

2 DET BÄSTA SÄTTET att engagera sig politiskt är att gå med i ett ungdomsförbund. Det finns **ungdomsförbund** inom alla partier och jag blir glad om fler unga engagerar sig i samhället. Vill man inte engagera sig politiskt så finns det även icke politiska eller religiösa organisationer. Jag brukar säga att om man inte själv är engagerad måste man leva med att andra bestämmer över ens liv! Om demokratin ska leva, måste såväl unga som äldre vara med och påverka.

3 UNGA HAR PÅVERKAT politiken i Uppsala under åren. Det är svårt att gå igenom allt, men några konkreta exempel kan nämnas. Vi har projektet läxhjälp via internet som kom till efter att en ung person väckte frågan på **Mötesplatsen**. Vid flytt av program från skolor har vi i **nämnden** de flesta fallen lyssnat på ungdomarna men i ett fall gjorde vi inte det. Stödet till **Uppsalas elevråd** är också ett förslag från ungdomar i Uppsala. Dessutom har vi idag rekordmånga unga i vår nämnd. Ungdomarna påverkar nämndens beslut kontinuerligt.

Gottsundabo och med i Socialdemokraterna sedan över 30 år. Spelar volleyboll och kan hantera en motorsåg.

Ulrik Wärnsberg

1 GENOM DE VÄRDERINGAR om frihet, jämlikhet, rättvisa och solidaritet som finns i den socialdemokratiska ideologin. Att läsa och försöka följa samhällsdebatten och forskning. Prata med vänner och bekanta. En viktig drivkraft är orättvisorna i samhället.

2 PÅ FLERA SÄTT. Det viktiga är att man engagerar sig, och att man gör något tillsammans med andra, på mer traditionella sätt genom att bli aktiv i en förening eller att protestera via insändare och möten, demonstrationer och aktioner, men även genom sociala medier på nätet: bloggar, Facebook, Twitter med mera.

3 JAG TYCKER ATT vi lyssnar för lite på unga i dag. Ungdomar har påverkat, till exempel vid första försöket att lägga ned **Linnéskolan**. Positiv påverkan har varit bland annat stöd till föreningar och aktiviteter för unga, till exempel genom **Mötesplatsen** och **Hur är läget**-besök i skolorna.

Tre taggade

LOVISA HEDMO,
JAKOB ÖSTER,
SHIRIN JÖHNEMARK
Ålder: 18, 18, 17
Skola: Rosendal
Tre ord om Mötesplatsen:
roligt, spännande,
intressant

SOMMARJOBB SOM SKA GE SOMMARJOBB

- Ett utomhusgym och volleybollplaner på Lyssnaängen.
- En utomhusbiograf på lämplig plats i Uppsala.
- En rensad botten på Fyrisån så att man kan använda sig av aktiviteter som simning, gondol och trampbåsturer i centrala Uppsala.

Låter det som bra idéer? Under tre veckor i somras jobbade 15 sommarjobbbara för Framtidsboxen för att utveckla framtida sommarjobb, de fick hjälp av sex tjänstemän från kommunen. Framtidsboxen är ett företag som fått i uppdrag av kommunen att få ungdomar att skapa jobb till ungdomar.

–Det var väldigt givande att engagera sig, säger Johan Mo, som är en av sommarjobbarna.

Sommarjobbarna utvecklade idéer efter de behov de såg hos kommunen. Den sista veckan finslidade ungdomarna på idéerna och skrev ihop det till en rapport inför presentationen den 15 september som ska hållas för politikerna.

MER ENTREPRENÖRSKAP I SKOLAN

Gnistan ger utbildningar till skolor för att elever ska stärka sin kreativitet, mod, initiativ, ansvar och drivkraft – helt enkelt att stärka sitt entreprenörskap.

Gnistan erbjuder vidareutbildning av skolpersonal, som i sin tur ska utveckla eleverna. Målet är att skolorna ska lära sig mer och arbeta med entreprenörskap i skolan, även att eleverna ska utvecklas till entreprenöriella individer och skapa.

Entreprenöriellt lärande ska enligt den nya skolreformen finnas med i skolan ända från dagis. Gnistan drivs av Uppsala kommun och Europeiska Socialfonden står för pengarna.

Vad är Mötesplatsen?

L: Det är som ett forum dit man kommer, oavsett om man är jätteinsatt eller inte. På den nivå man själv är kan man komma dit och säga det man tycker.

S: Det är bra. Något som faktiskt behövs, sen att det inte har utnyttjats till fullo är tråkigt. Det är ett bra sätt att få inflytande över det som händer i Uppsala. Jag och Jakob jobbar lite med det på sidan om också, genom elevkåren i skolan.

Vad kommer ni att få göra?

S&J: Vi två kommer att jobba som marknadsförare för Mötesplatsen, åka runt i skolor och prata med klasser så att folk kommer.

L: Utveckla Mötesplatsen, komma på nya idéer, skriva nyhetsbrev och diskussionsfrågor. Jag kommer också sköta det mer administrativa.

Hur politikintresserade är ni?

S: Inte alls.

L: Ja, jag har varit med i några olika ungdomsförbund. Så jag är väl lite intresserad.

J: Jag tycker det är jättekul. Jag har varit politiskt engagerad förut men inte i något parti.

Slutligen, är ni taggade?

Ja, absolut! Det ska bli jättekul att få utveckla det här.

Text: Victoria Jansson
Foto: Mårten Markne

MÖTESPLATSEN

På Mötesplatsen kan unga träffa politiker, göra sin röst hörd och lyssna på vad de som bestämmer har att säga. Mer info: www.motesplatsen.net

Debattartiklar skickar du till politik@word-uppsala.se

DEBATT

The good side of kärnkraft

I DAG FINNS det mycket kritik mot kärnkraft. Miljöpartiet, som är mest aktiva inom kärnkraftsdebatten, säger att kärnkraft är dålig, och ska avvecklas. Men vad händer då? Kärnkraften är ganska miljövänlig, miljövänligare än kolkraft.

Kärnkraft har en bra sida, den släpper inte ut farliga gaser. Kärnkraft har också en dålig sida och den är att den släpper ut radioaktivt avfall som kan skada, men också kan användas i framtiden som kärnbränsle.

Om man helt skulle avveckla kärnkraften i Sverige skulle priserna på el öka kraftigt. Om vi vill att Sverige ska bli ett föregångsland så behöver vi el för att män-

niskor ska kunna leva ett modernt liv och kunna utföra sina arbeten.

Det kan inträffa olyckor med kärnkraft, men dessa ovanliga olyckor sker bara om man behandlar kärnkraften fel. Fler kärnstudier skulle vara perfekt! Idag finns det knappt några kärnstudier i Sverige. Med fler studier kan vi utveckla kärnkraften, och lära oss hur man hanterar den rätt, så att dessa ovanliga olyckor inte inträffar.

I dagens Sverige använder vi mycket el. Vatten- och vindkraft är långt ifrån tillräckligt. Vi kan inte leva utan kärnkraft. Utan kärnkraft kan vi inte försörja oss!

Nikita Zabzine (MUF)

Prao-elev i Sveriges Riksdag och Uppsala Kommun

Det all- dagliga ger inspiration

NÄR NÅGON NÄMNER ordet inspiration är det första jag kommer att tänka på ”skriva”. Det kan vara vad som helst, en novell, bok, låt, dikt eller ett brev, men för mig är de ovan nämnda inte bara något man behöver inspiration för, utan något man även kan få inspiration från.

Det är nästan som om själva inspirationen överförs från en person till en annan. Och eftersom vi alla är olika har vi även inspirationskällor som är olika från person till person.

IBLAND BRUKAR JAG undra var alla (eller ja, inte alla, bara debra) författare får sin inspiration ifrån. Speciellt när boken är fängslande och min enda utvärdering är ”var får hon/han allt ifrån?”

Själv kommer jag ihåg att när vi fick som uppgift i högskolan att skriva en novell, fick jag göra mission impossible för att lyckas kasta ihop något läsbart. Och då tyckte man nästan (bara nästan) synd om läraren som skulle få läsa det efteråt.

MEN OM MAN spanar riktigt nog, kan man nog hitta inspiration i nästan allt – inte minst det all dagliga vardagslivet.

Av att se naturen och miljön skulle jag säkert kunna krasa ihop en dikt. Man kan använda omgivningen och personer runt om som rollfigurer i ens novell. Kort sagt är källorna oändliga, och där det finns händelser och tillvaro finns det inspiration. •

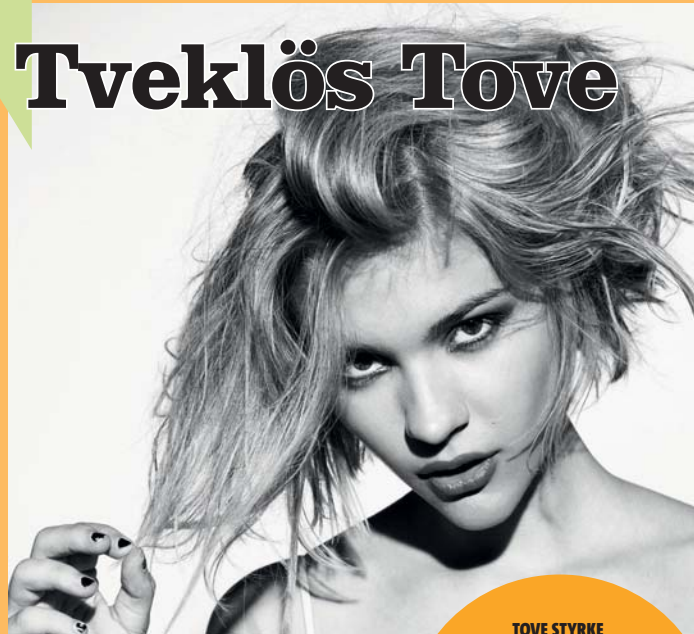
**Sabina
El-Beb**

om inspiration

TOVE STYRKE:

Tro på dig själv och att du själv har något att komma med, och rätta inte in dig i något led.

Tveklös Tove

TOVE STYRKE
Född: 1992.

Känd för: artist, kom trea i Idol 2009.

Listad: i New York Post som en av de tio mest intressanta artisterna inför 2011.

Varför tror du själv att du har haft en sådan framgång?

– Jag har ingen aning, men det är många som har varit i samma sits som jag. Jag tänker fortsätta med det jag gör, och göra det bättre och bättre. Jag tänker inte ge upp.

Vad är det roligaste du har gjort under din musikkarriär?

– Vet inte, det är så olika typer av glädje, en typ är när man får bekräftelse för det man gör och sedan finns det en glädje i det man gör, att stå på scen.

Kommer du att fortsätta inom musikbranschen?

– Jag kommer att fortsätta så länge jag tycker att det är kul. Jag kommer göra musik och presentera det på ett sätt som känns kreativt.

Vad tycker du om att vara känd?

– Något som kommer automatiskt, finns inte så mycket att säga om det.

Är talangtävlingar ett bra sätt att bli känd?

– I de flesta fallen nej. Det är svårt att säga hur det hade blivit för mig

utan Idol.

Men jag har jobbat hårt efteråt, och försökt att göra något av varje situation jag har fått. Men jag har jobbat hela tiden.

På vilket sätt tror du att du har inspirerat andra?

– När jag började spela live och träffade fansen märkte jag att jag nådde ut till dem och att jag har gett dem något och betyder något för dem.

Ett råd till unga som vill starta en musikkarriär?

– Framför allt: håll på med det du verkligen brinner för. Tro på dig själv och att du själv har något att komma med, och rätta inte in dig i något led.

Text: Sonja Winkert
Foto: Christian Coinbergh

Gå direkt till länken genom att hålla kameran i din smartphone mot den svartvit-rutiga rutan. Du behöver valfri app som kan läsa QR-koder.

Sidan 13

killfragor.se

Sidan 17

bjornarna.se

myspace.com/
abrunnmyspace

myspace.com/
onemissedcallswe

myspace.com/klotet

Sidan 19

word-uppsala.se/
skolmat

Test på facebook.com/
tidningenword

Sidan 29

motesplatsen.net

Sidan 32

fashionsphere.se

WORD

facebook.com/
tidningenword

spotify
open.spotify.com/
user/tidningenword

word-uppsala.se

word-uppsala.se/apu

Adda Familjen Grand på Facebook

GRAND

KONSERTER / DANS / TEATER / MÖTEN/ CAFÉ / ÖPPEN REPA / FRI SCEN / 100% DROGFRITT

TRÄDGÅRDSGATAN 5 / TEL. 018-727 51 83 / WWW.GRAND.UPPSALA.SE

SMARRA

på vårt Café.

Öppet må ti on kl 18-22.

ARRA

hos oss kan du göra en
stödgalan, modevisning,
konsert, ditt projektarbete
eller vad du vill...

RIGGA

med ljud och ljus teknik.
Vi lär dig mer.

GIGGA

spela hos oss!

DIGGA

kom och se bra band
flera dagar i veckan.

Uppsalas kulturhus för unga!
100% drogfritt

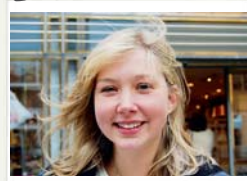
i ♥ fritiden!
välkommen till uppsala lokala fritidsgårdar.
mötesplatser för unga - på fritiden...
vardochbildning.uppsala.se

Vad undrar du om kultur i uppsala?

erik Lundqvist, 16 år
vad anser ni bör förbättras i kulturen i uppsala?

sofia schön, 20 år
hur mycket pengar går till teater i uppsala?

Fråga om kommunens pengar!
070-645 31 41
pengar@word-
uppsala.se

Uppsala har förutsättningar att vara en fantastisk barn- och ungdomskulturstad, men vi är inte riktigt där ännu. Jag tror att det beror på att ansvaret för barn- och ungdomskulturfrågorna splittrats. Men det går ju faktiskt att ändra.

Vi behöver förbättra barn och ungas möjlighet att uppleva kultur. Vi bör också utveckla Skapande skola, där professionella kulturskapare och elever möts i skolan.

Och så ska vi fortsätta att göra ungdomar delaktiga.

Utan t.ex projektet "Unga K-märker" hade vi inte vetat att "Varma gubben" i Årummet är så viktig för ungdomarna.

Teatern i Uppsala fick i år 67,75 miljoner kronor av kommunen. Av dem gick 59,4 miljoner till stadsteatern.

Resten är bidrag som kulturnämnden ger till teater i olika former - fria teatergrupper, bidrag till olika teaterevenemang och stöd för att skolelever ska få se gratis teater.

Kommunen ger de här pengarna för att det ska finnas ett brett utbud av teater i Uppsala.

Dessutom finns det olika kulturverksamheter i Uppsala som får pengar från landstinget (t.ex musik i Uppland) och stater (t.ex Riksteatern.)

fakta om kultur i uppsala

Enligt kommunens kulturpolitiska program är det viktigt att alla i Uppsala har tillgång till ett konst- och kulturliv med kvalitet och mångfald.

- Kulturen i Uppsala kostade förra året cirka 220 miljoner kronor för kommunen (ungefär 1100 kronor för varje kommuninvånare).
- Stadsteatern, Regina-teatern, Uppsala Konsert och Kongress och Uppsala Konstmuseum ägs av kommunen.
- Övrigt kulturliv får olika typer av bidrag. Mest får Bror Hjorth-stiftelsen och Gottsunda Dans och Teater.

jag har 11 miljarder kronor! vad skulle du göra med så mycket pengar?

